

Exkurze ve věznici

Prezentace výsledků anketního šetření

Praha dne 22. července 2015

Obsah

Charakter výzkumu	3
Exkurze ve věznici	4
Co exkurze ve věznicích studentům přinesla	16
Názory na výkon trestu a péči o bývalé vězně	25
Beseda ve škole a zhodnocení akce	35
Osobní zkušenosti žáků a studentů	42

Charakter výzkumu

- Vyplňování dotazníků se uskutečnilo ve školním roce 2014/15. Průzkumu PRAK, o.s., se účastnilo celkem 512 osob.
- Respondenty tvoří především žáci vybraných základních škol (72 % souboru), nejčastěji ve věku 15 let (56 % souboru).
- Údaje za střední a vyšší odborné školy a ostatní věkové ročníky vycházejí z nižších počtů dotázaných a slouží jen pro orientaci.
- Průzkum byl sondou zkoumající názory dospívajících lidí, kteří byli konfrontováni se životem vězňů, na vězeňství, poměry ve věznicích, možnost nápravy odsouzených.
- Respondenti také otevřeně uváděli své osobní zkušenosti s některými činy a jevy, které mohou vést k trestné činnosti.
- Výsledky ankety jsou porovnávány se shodnou anketou z konce roku 2010, z jara 2012, z jara 2013 a z jara 2014.

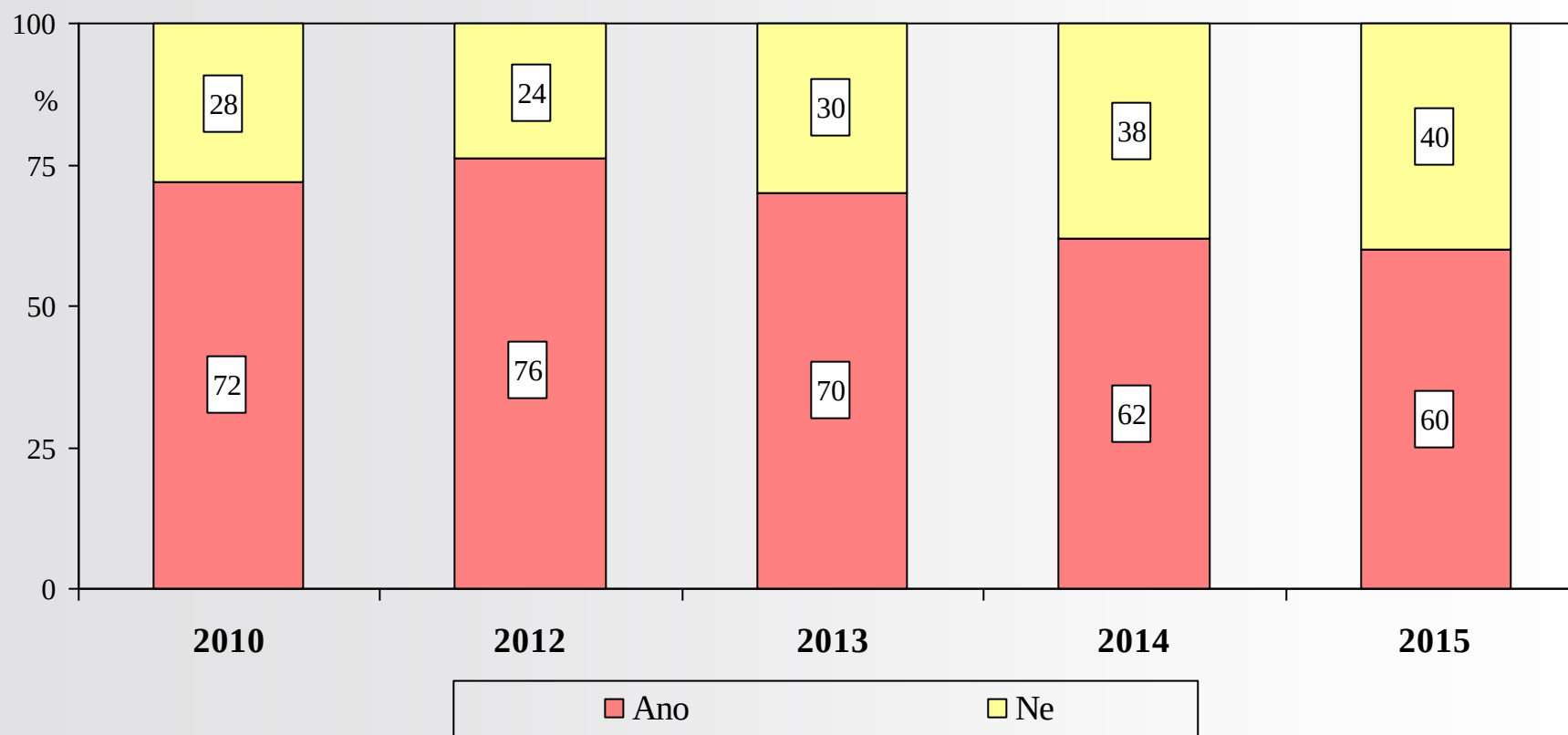
Exkurze ve věznici

- Exkurze se zúčastnilo 60 % studentů a žáků.
- Návštěva věznice na naprostou většinu účastníků silně zapůsobila, intenzivněji na dívky.
- Téměř všichni účastníci exkurze (96 %) hodnotí výklad ve věznici jako zajímavý, a to nezávisle na věku, pohlaví a typu školy.
- Exkurze umožnila čtyřem pětinám žáků a studentů udělat si představu o životě ve vězení. Z dosud uskutečněných průzkumů jde o nejvyšší zjištěnou hodnotu.

Exkurze do věznice se zúčastnily tři pětiny respondentů.

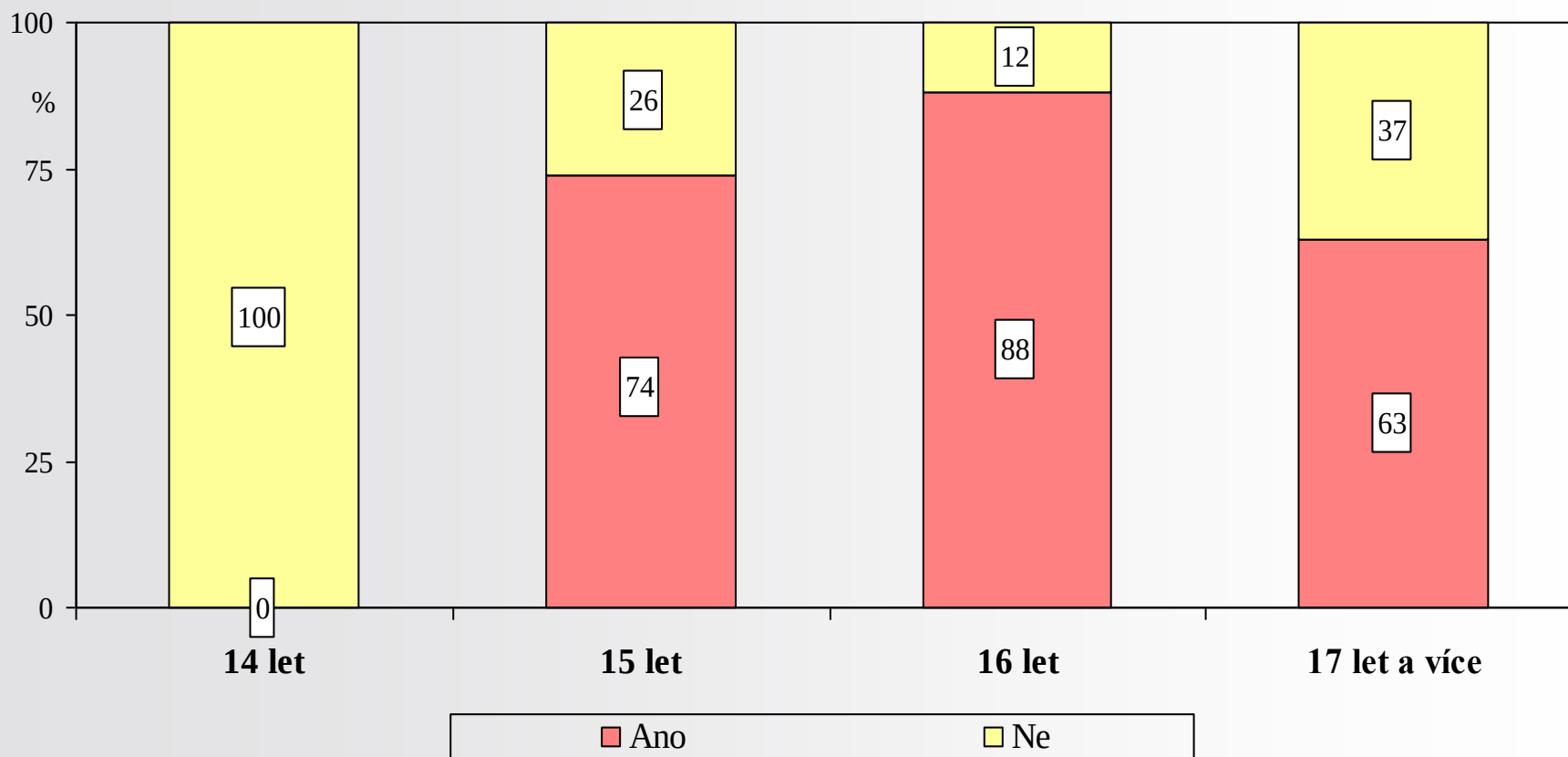
„Byla(a) jsi na exkurzi ve věznici?“

Exkurze do věznice se zúčastnila většina respondentů starších 15 let.

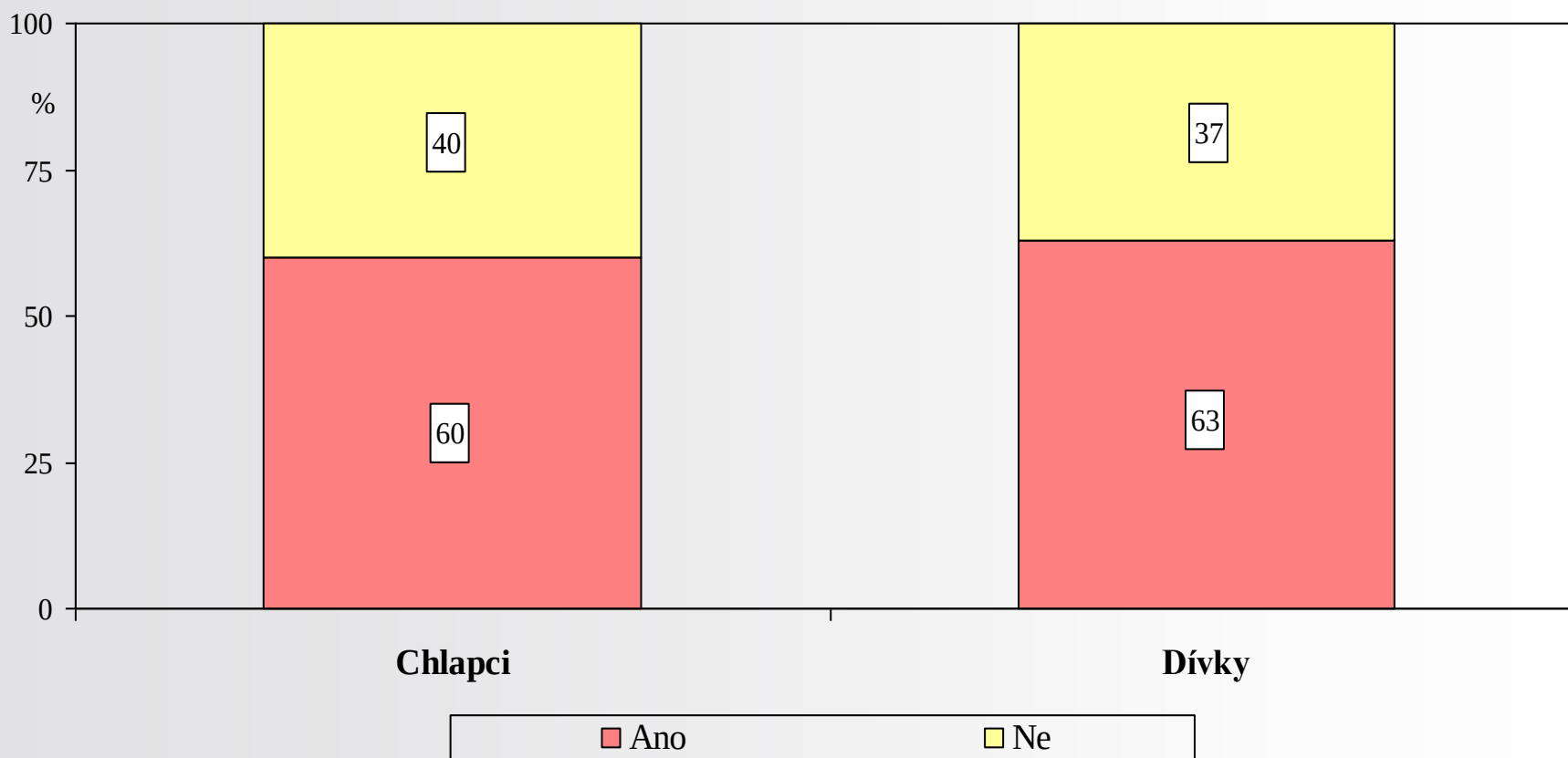
„Byl(a) jsi na exkurzi ve věznici?“ (podle věku)

V exkurzích byli zastoupeni téměř stejnou měrou chlapci i dívky.

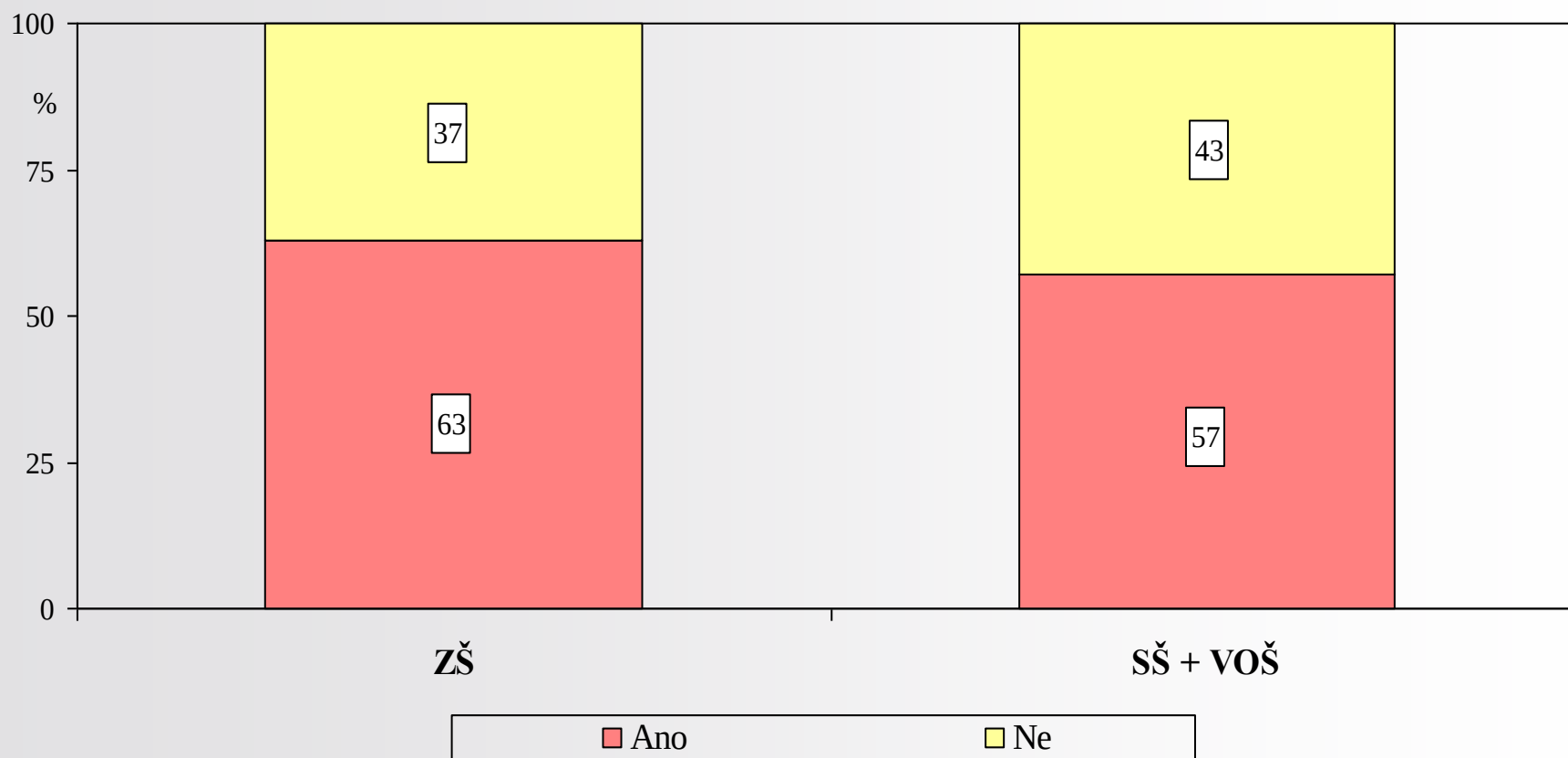
„Byl(a) jsi na exkurzi ve věznici?“ (podle pohlaví)

Exkurzí se jen mírně častěji zúčastnili žáci základních škol.

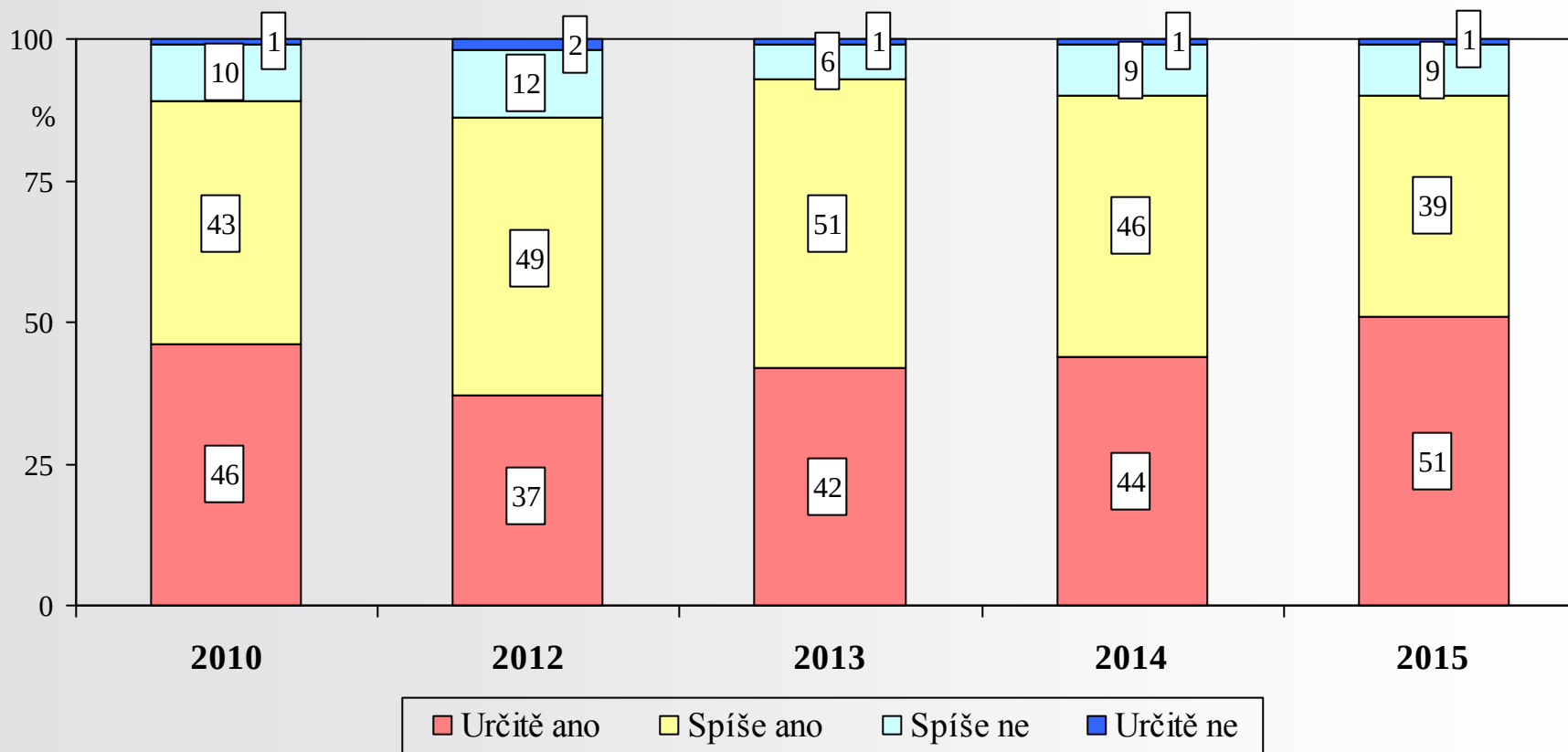
„Byl(a) jsi na exkurzi ve věznici?“ (podle typu školy)

Návštěva ve věznici je pro studenty stabilně velmi silným zážitkem.

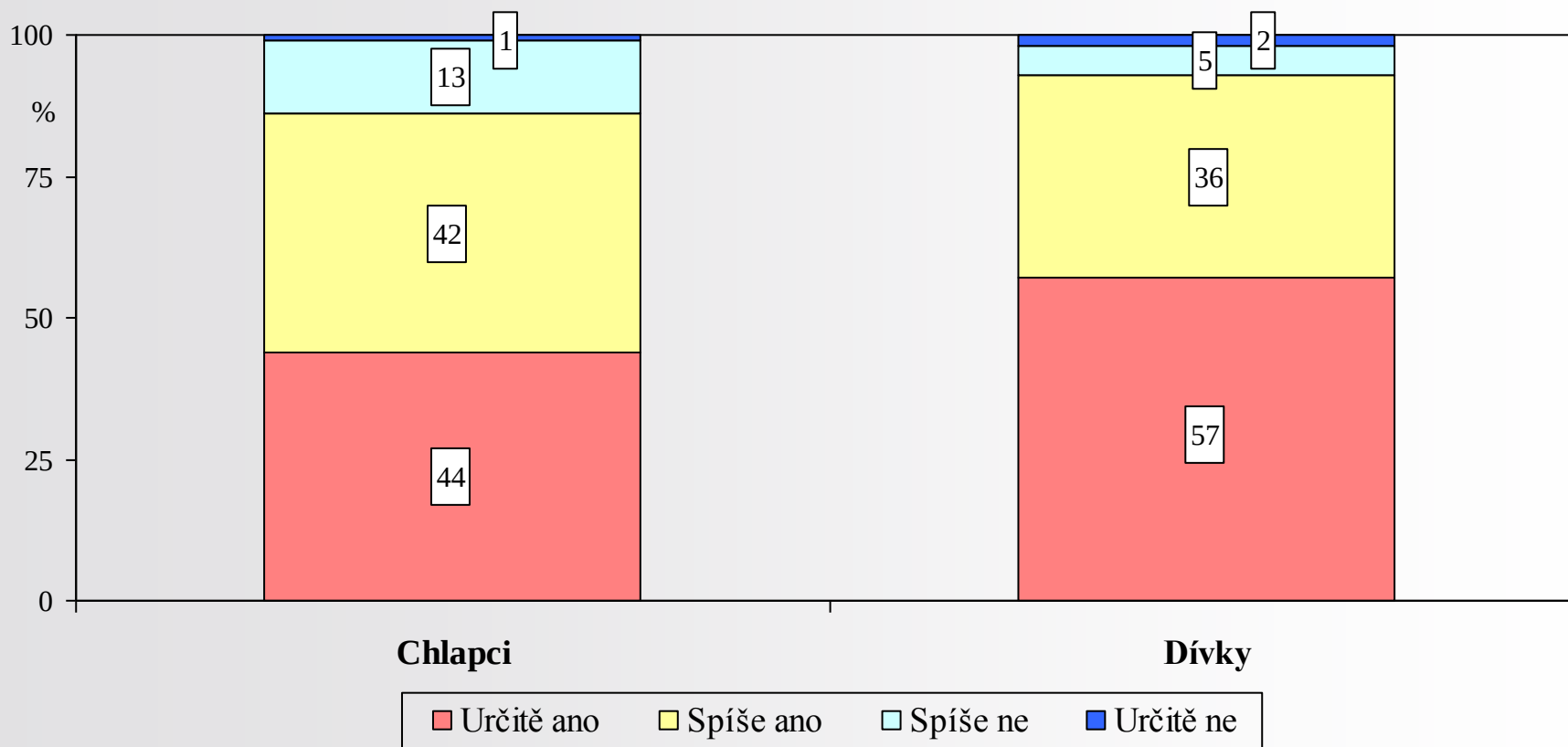
*„Zapůsobila na tebe návštěva ve věznici hlubokým dojmem?“
(jen účastníci exkurze)*

Exkurze intenzivněji zapůsobila na dívky.

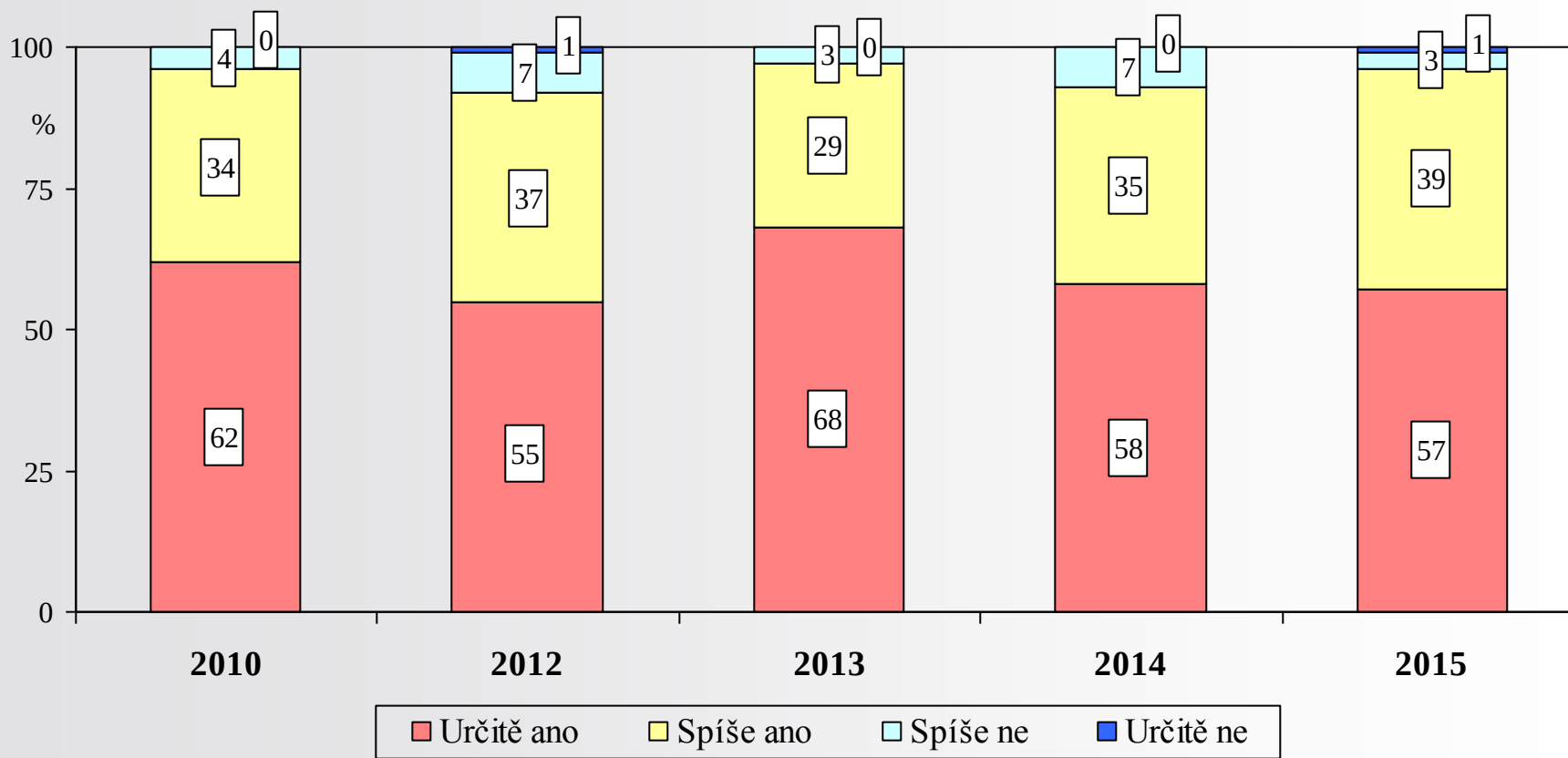
*„Zapůsobila na tebe návštěva ve věznici hlubokým dojmem?“
(jen účastníci exkurze, podle pohlaví)*

Pro naprostou většinu studentů a žáků byl výklad ve věznici zajímavý.

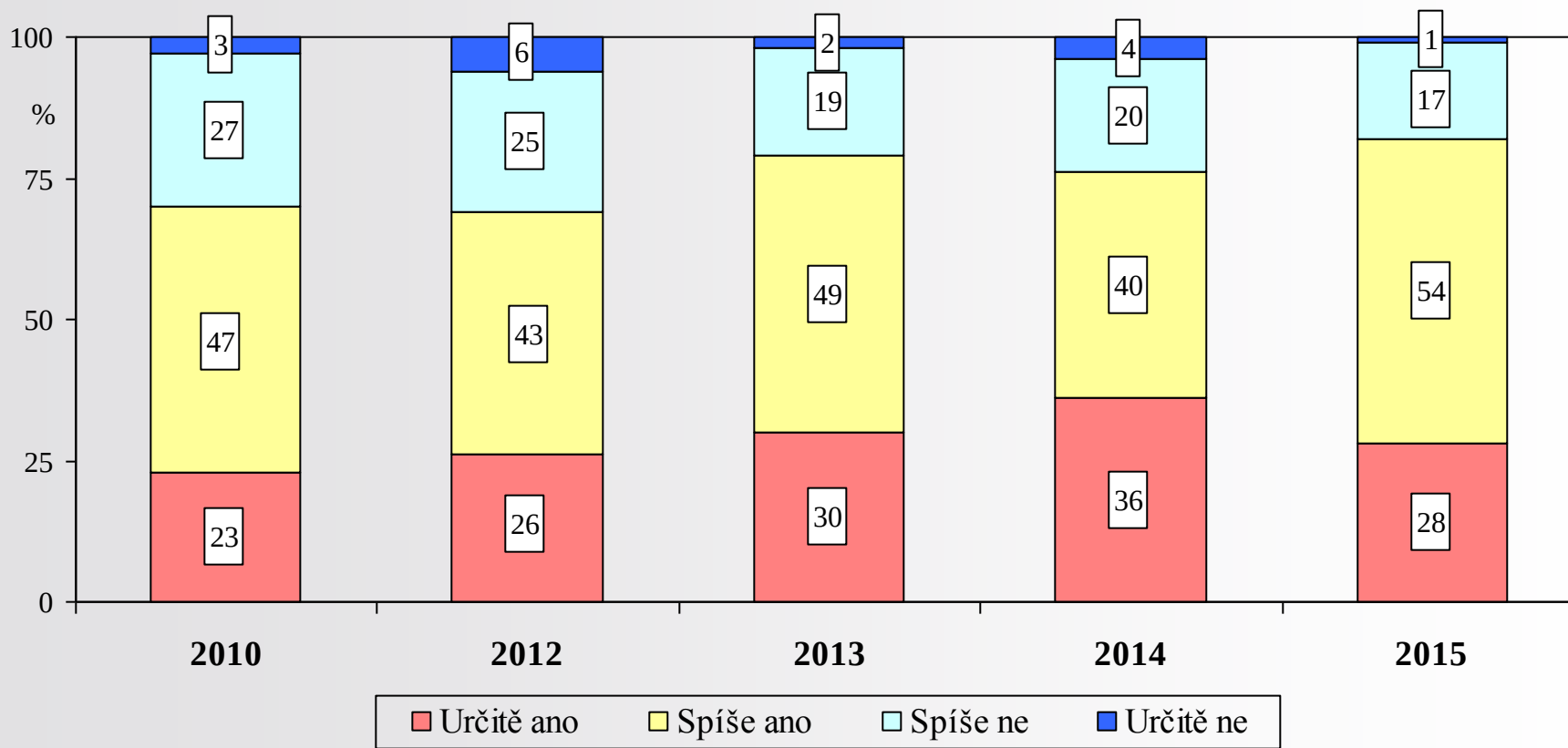
„Byl pro tebe výklad ve věznici zajímavý?“ (jen účastníci exkurze)

Exkurze přiblížila jasné většině účastníků život ve vězení.

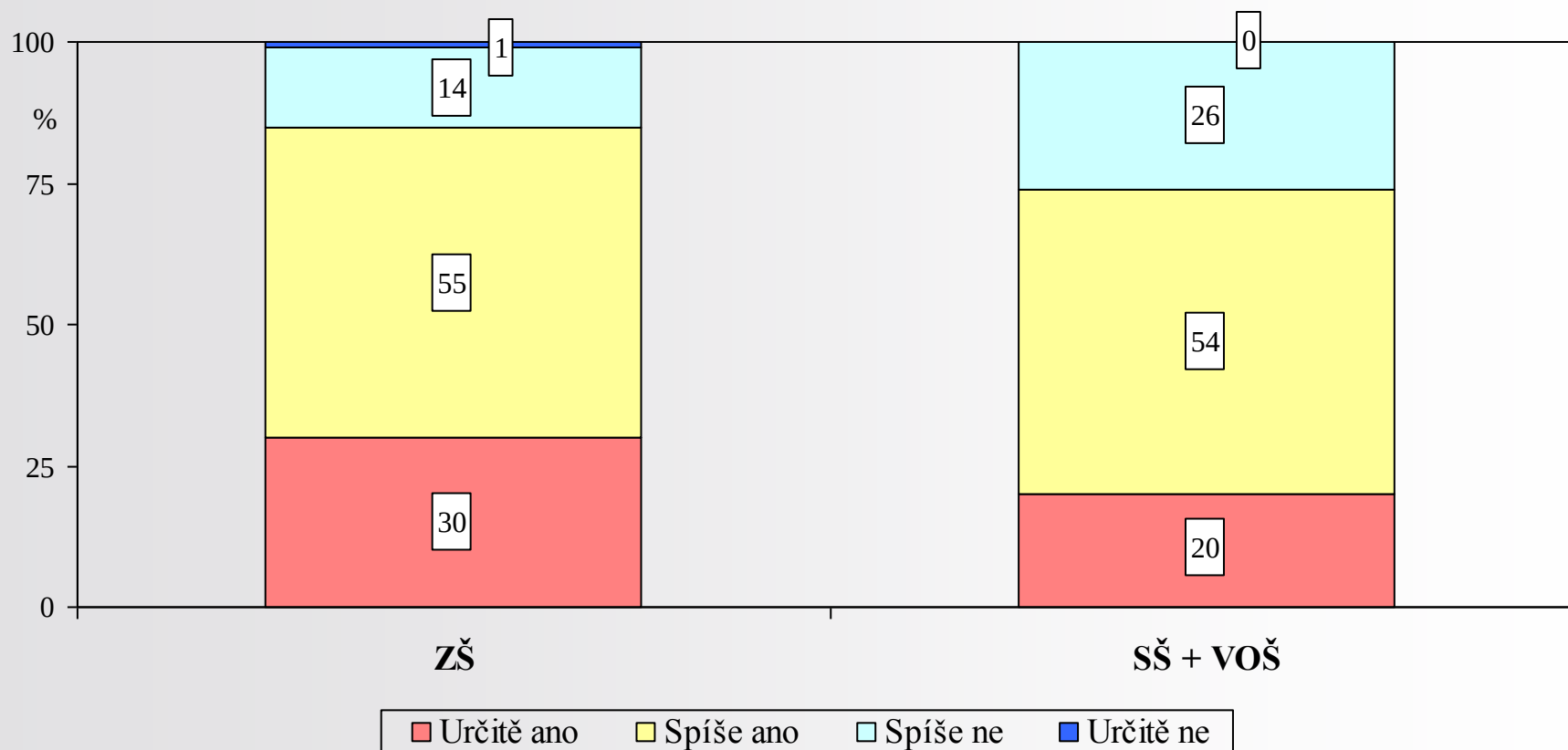
„Viděl(a) jsi toho ve věznici dost, aby sis uměl(a) udělat představu, jak život ve věznici vypadá?“ (jen účastníci exkurze)

Návštěva věznic přinesla více podnětů žákům základních škol.

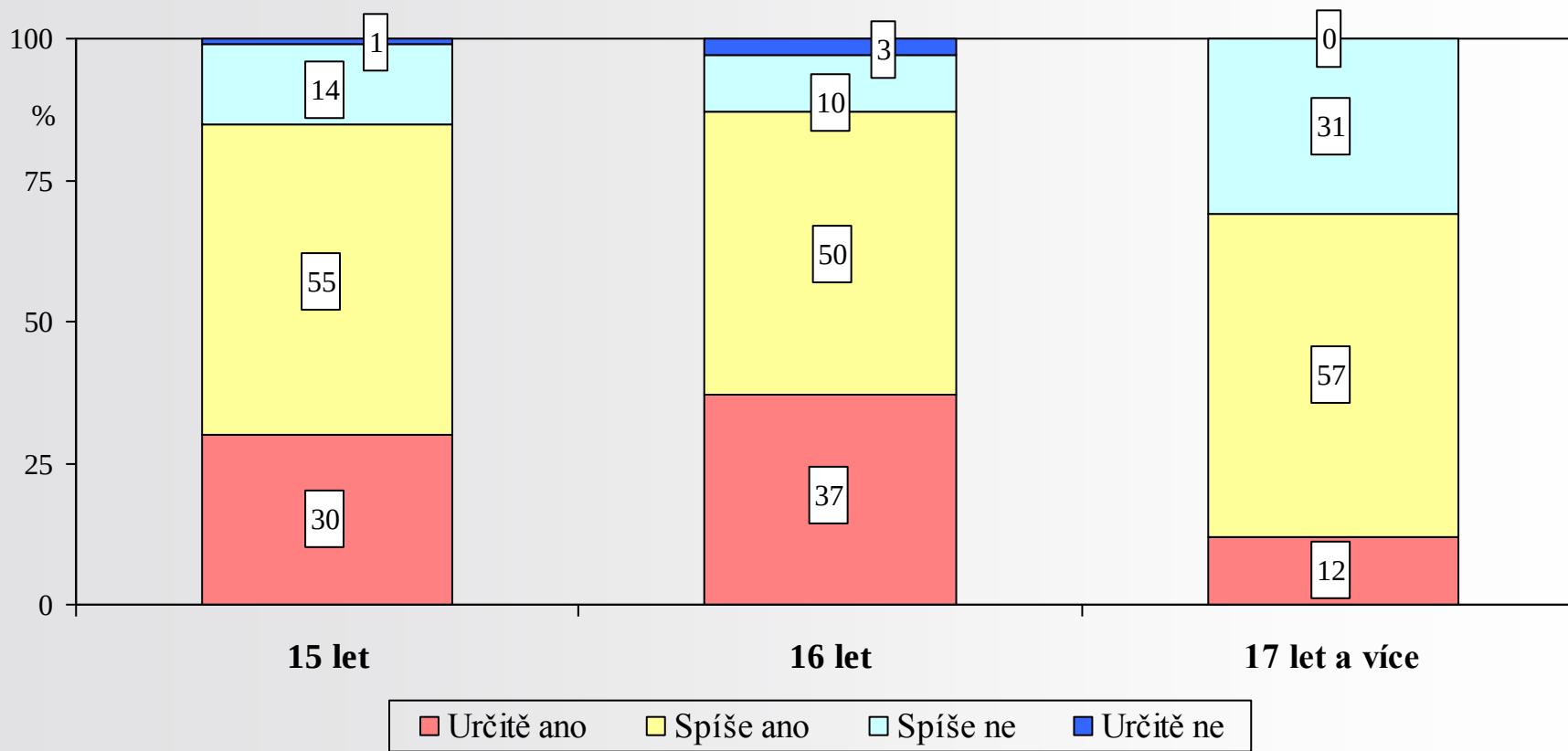
„Viděl(a) jsi toho ve věznici dost, aby sis uměl(a) udělat představu, jak život ve věznici vypadá?“ (jen účastníci exkurze; podle typu školy)

Účastníci exkurze ve věku 17 let a starší méně často připouštějí podnětnost exkurze.

„Viděl(a) jsi toho ve věznici dost, aby sis uměl(a) udělat představu, jak život ve věznici vypadá?“ (jen účastníci exkurze, podle věku)

Účastníci na vlastní oči viděli, jak se ve vězení žije.

*„Co bylo pro tebe na návštěvě ve věznici nejdůležitější?“
(jen účastníci exkurze, otevřená otázka)*

- *Velmi často byly uvedeny odpovědi „jak to tam vypadá“, „jak probíhá život ve věznici“ nebo „v jakém prostředí vězni žijí“.*
- *Nejdůležitější bylo poznání života „uvnitř“, prostředí věznice, vidět samotné vězně a personál věznice, denní režim, způsob života, cely (vzhled, vybavenost).*
- *Pro část respondentů byl důležitý odstrašující efekt („nechci jít do vězení a musím si dávat pozor, co dělám“).*

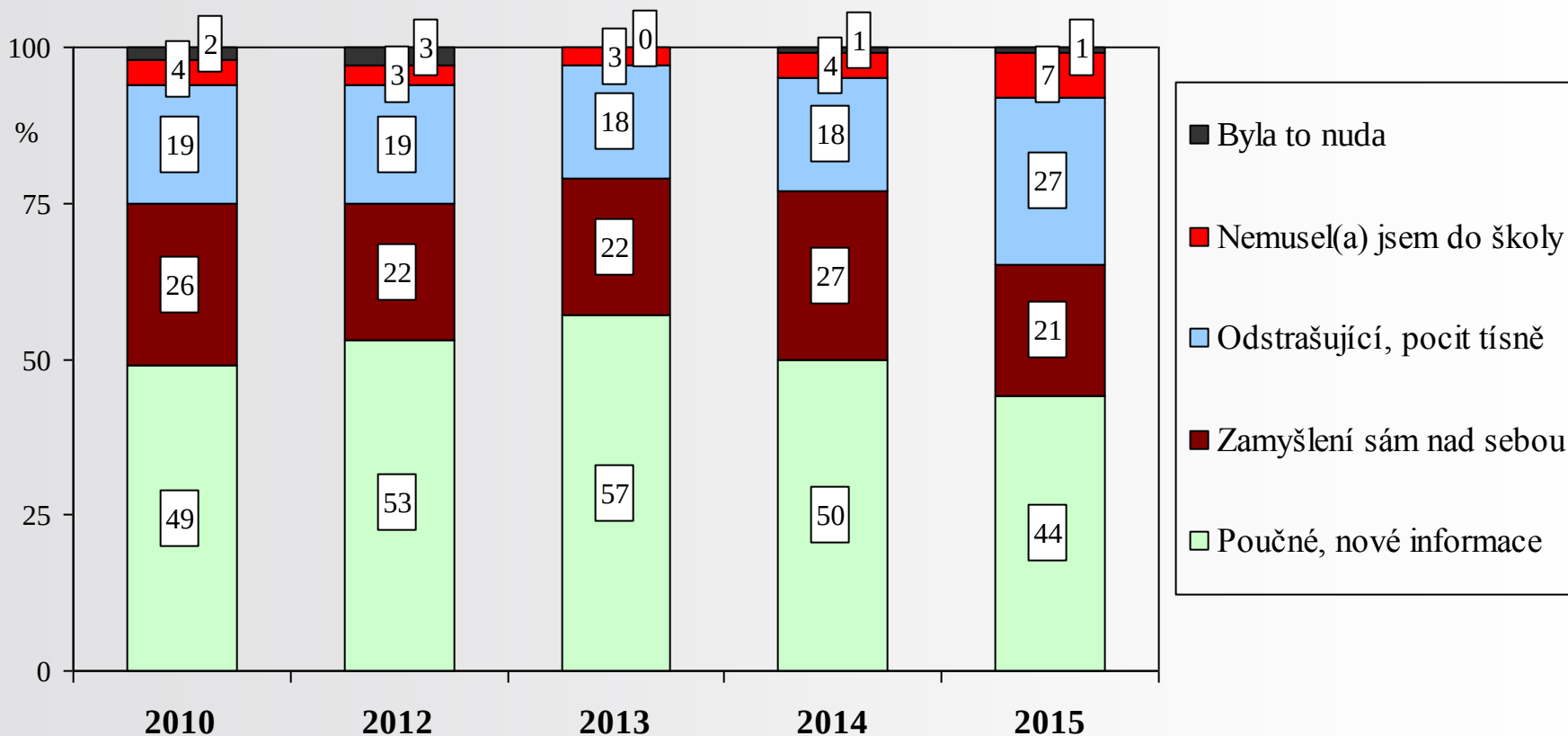
Co exkurze ve věznici studentům přinesla

- Více než dvě pětiny účastníků exkurze si z návštěvy odnesly především poučení a nové informace, čtvrtina pocítovala nejsilněji tíseň a strach, pětina se v důsledku exkurze nad sebou zamyslela.
- Nové informace přinesla častěji pro chlapce a mladší žáky základních škol. Naopak studenti starší 17 let a studenti SŠ nebo VOŠ nejčastěji uváděli jako hlavní charakteristiku odstrašující dojem.
- Necelá polovina studentů a žáků (45 %) uvedla, že ve věznici „*je to horší, než si mysleli*“. Opačný pocit měla pětina respondentů, třetina viděla zhruba to, co očekávala.

Nejčastějším hodnocením návštěvy věznice je získání poučných informací, podíl této odpovědi je však nižší než v minulých letech.

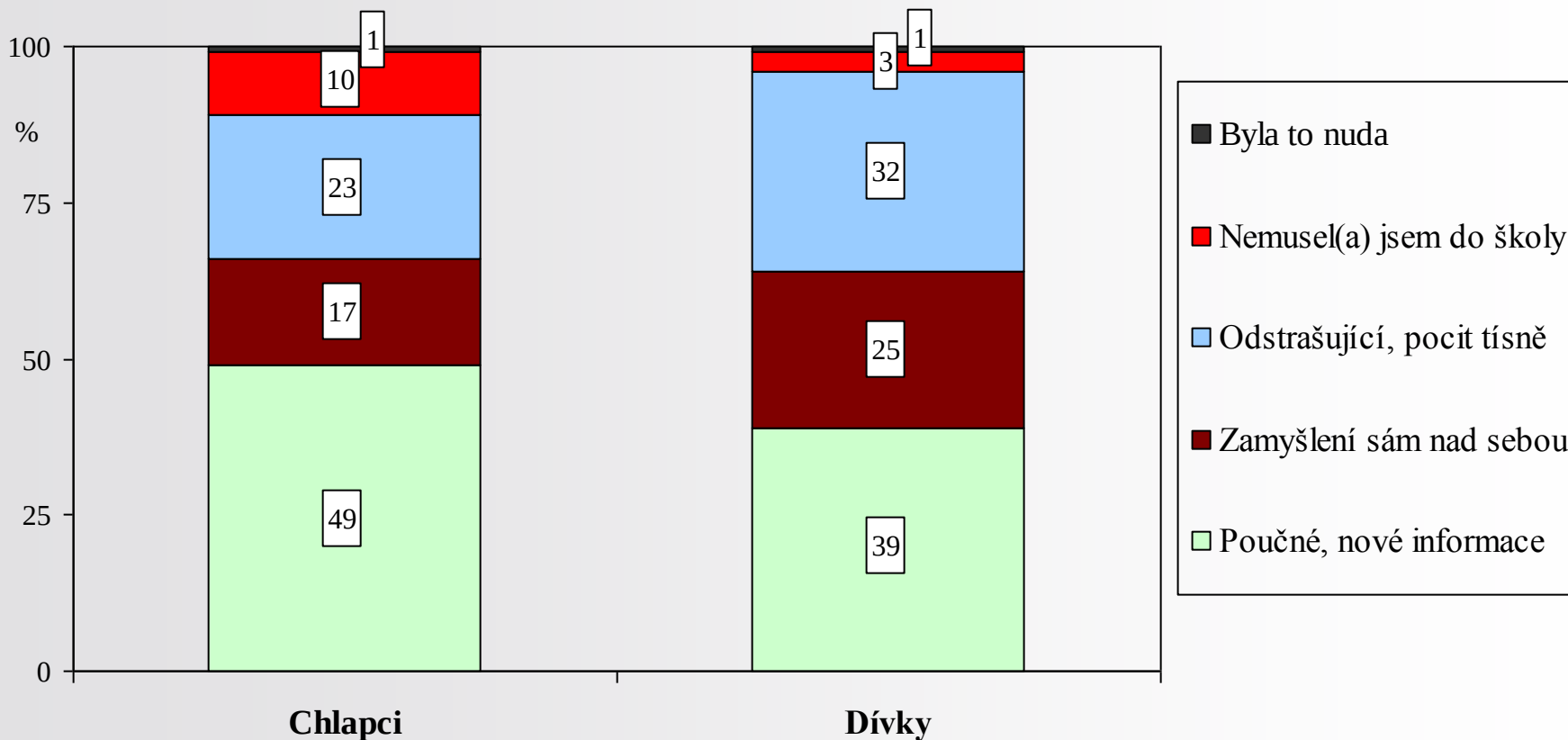
*„Která z následujících charakteristik vystihuje návštěvu ve věznici nejlépe?“
(jen účastníci exkurze)*

Na dívky působila návštěva více emocionálně, pro chlapce byla častěji poučná.

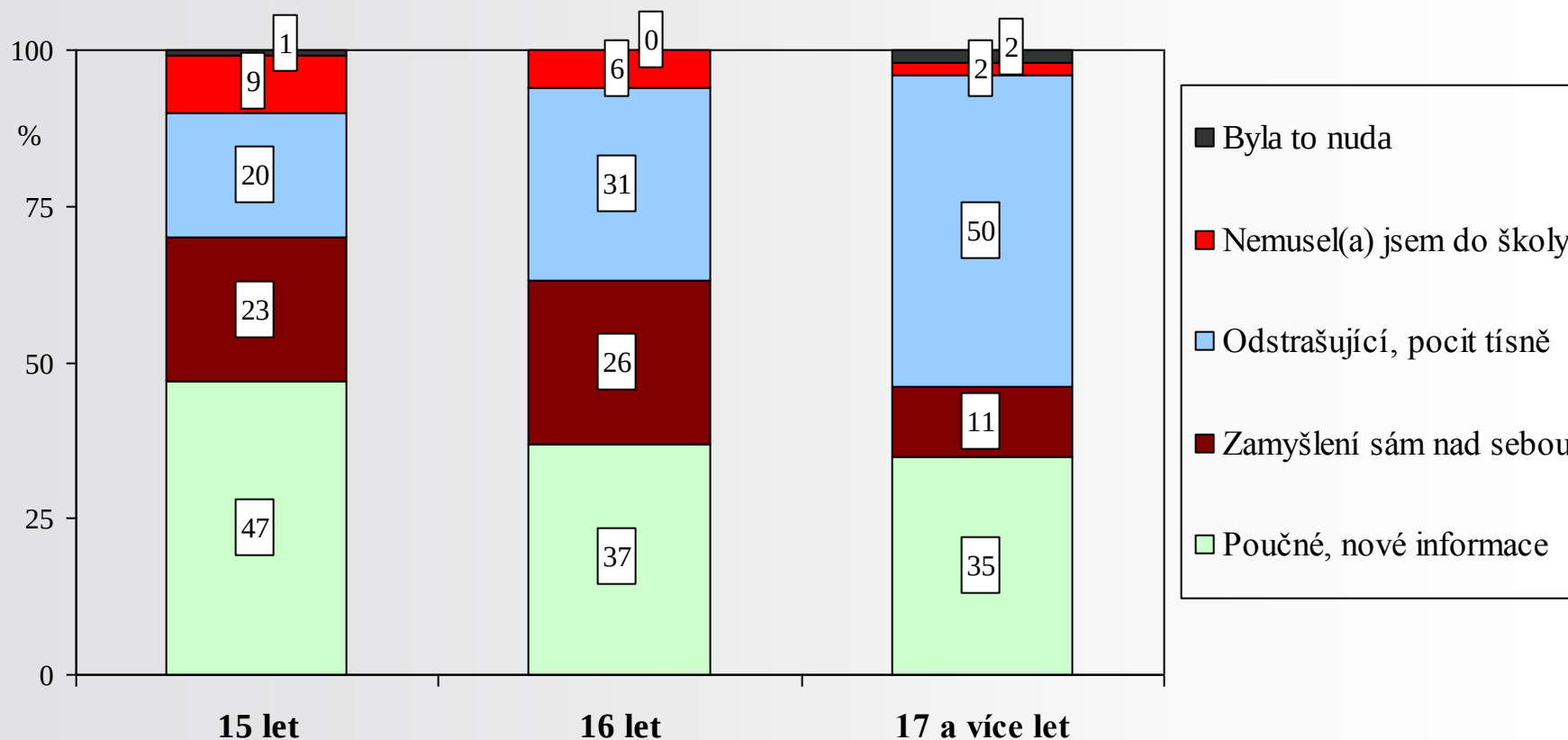
*„Která z následujících charakteristik vystihuje návštěvu ve věznici nejlépe?“
(jen účastníci exkurze; podle pohlaví)*

Pro mladší respondenty byla exkurze především poučná, pro starší byl nejsilnějším zážitkem pocit tísně a odstrašující efekt.

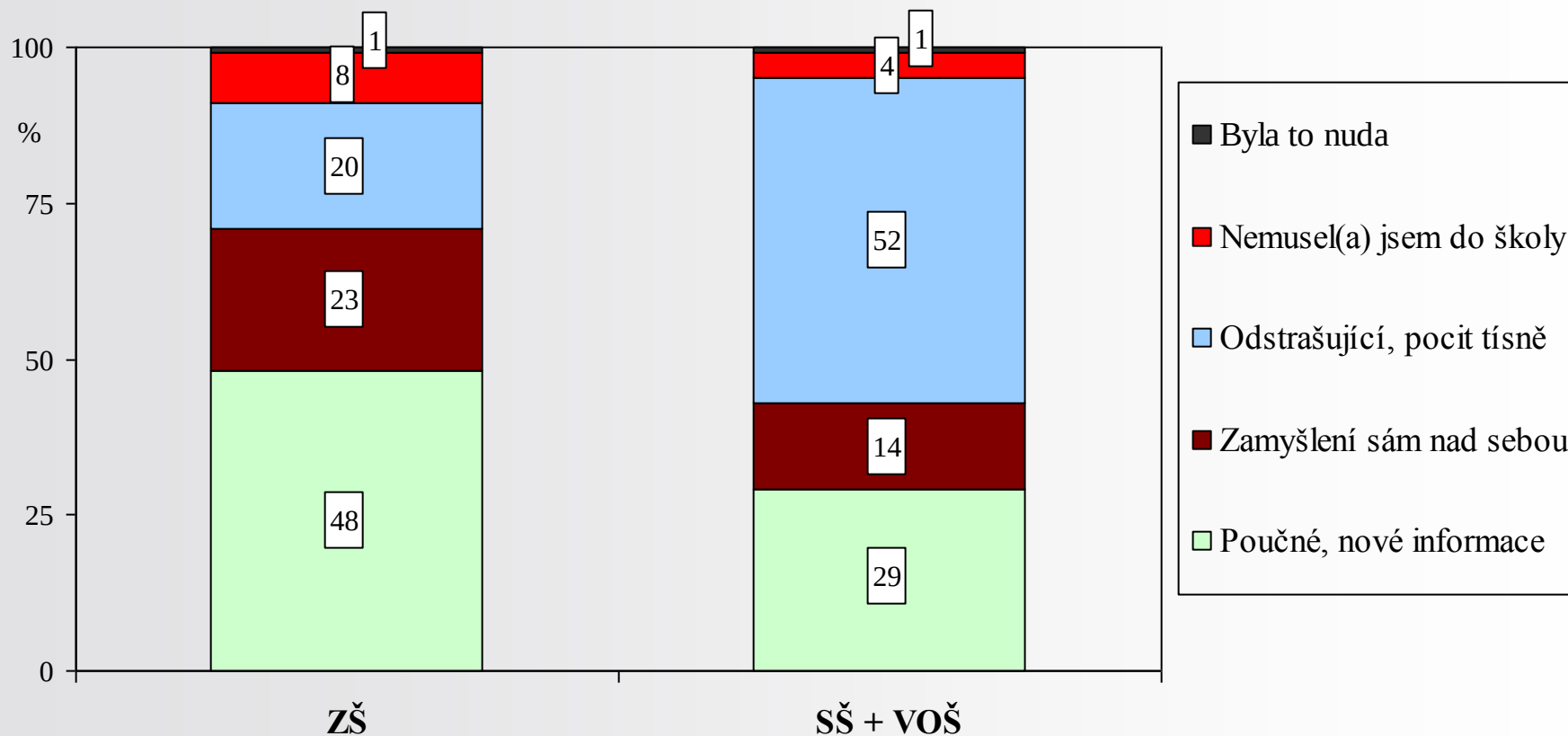
*„Která z následujících charakteristik vystihuje návštěvu ve věznici nejlépe?“
(jen účastníci exkurze; podle věku)*

Rozdíly v hodnocení exkurze podle věku se odrážejí rovněž v rozdílech v závislosti na typu školy.

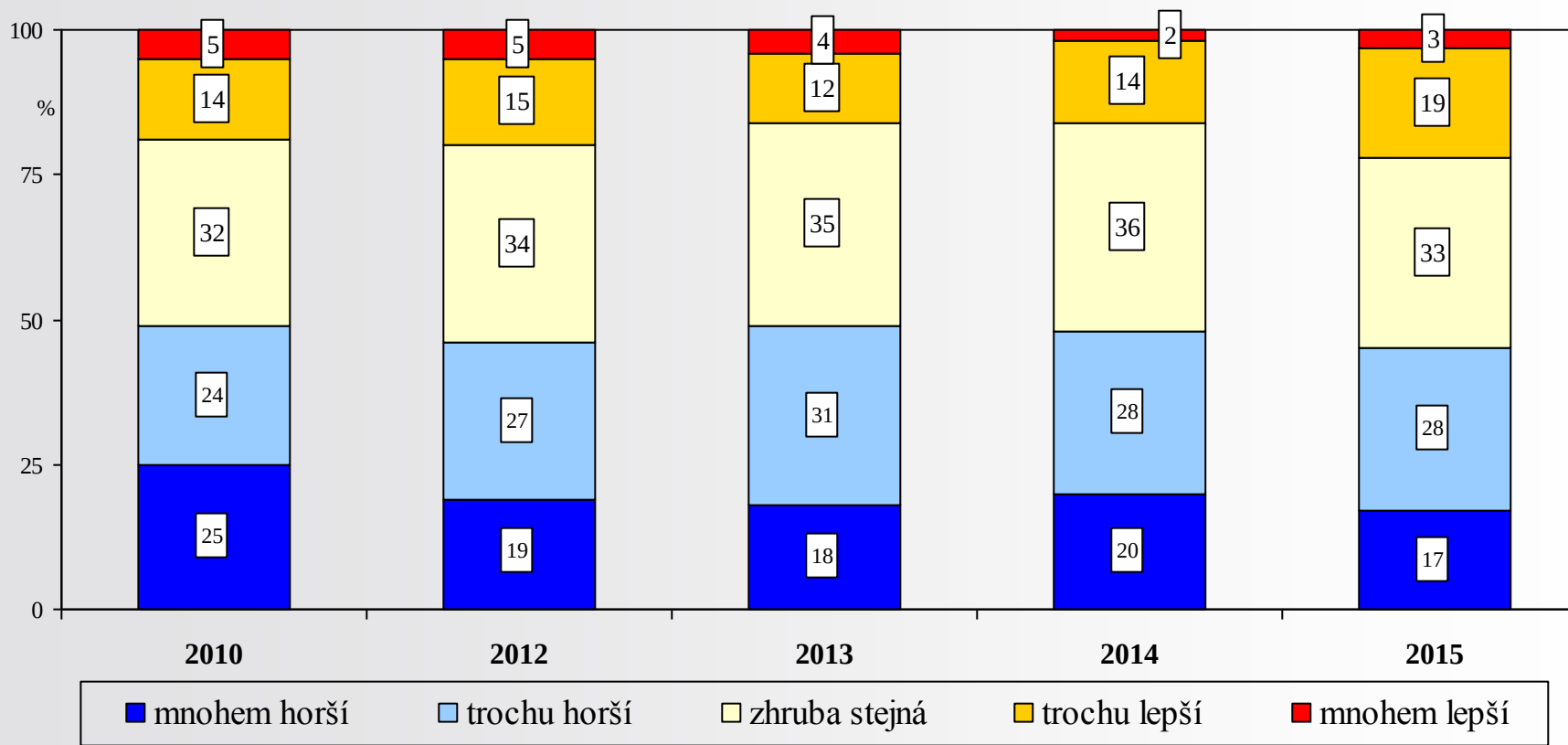
*„Která z následujících charakteristik vystihuje návštěvu ve věznici nejlépe?“
(jen účastníci exkurze; podle typu školy)*

Dojem z věznice byl pro necelou polovinu respondentů horší v porovnání s jejich představou.

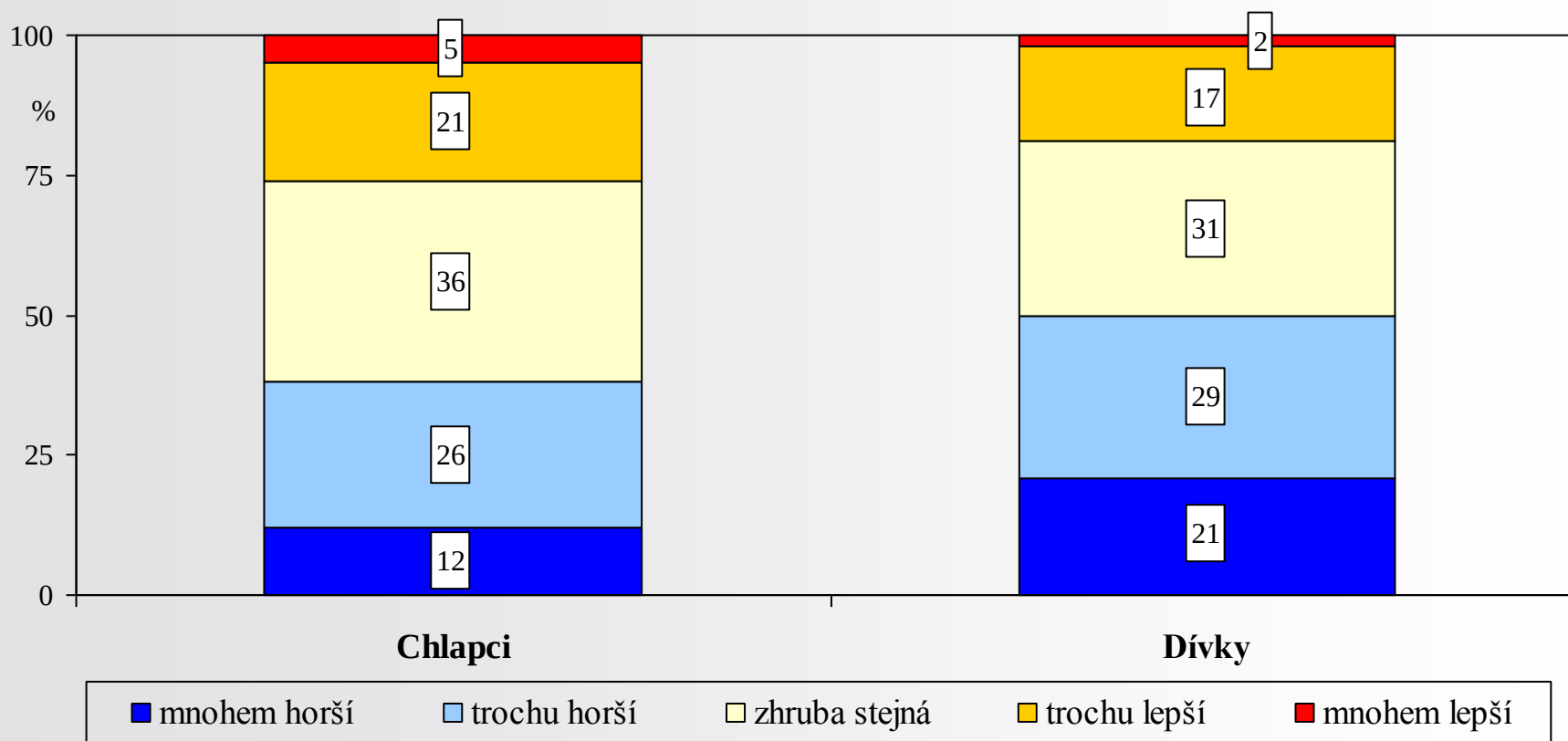
„Srovnáš-li svůj dojem z věznice s tím, co sis o věznicích myslel(a) před návštěvou, řekl(a) bys, že skutečnost je:“ (jen účastníci exkurze)

Dívky byly poměry ve věznici mírně častěji nepříjemně překvapeny.

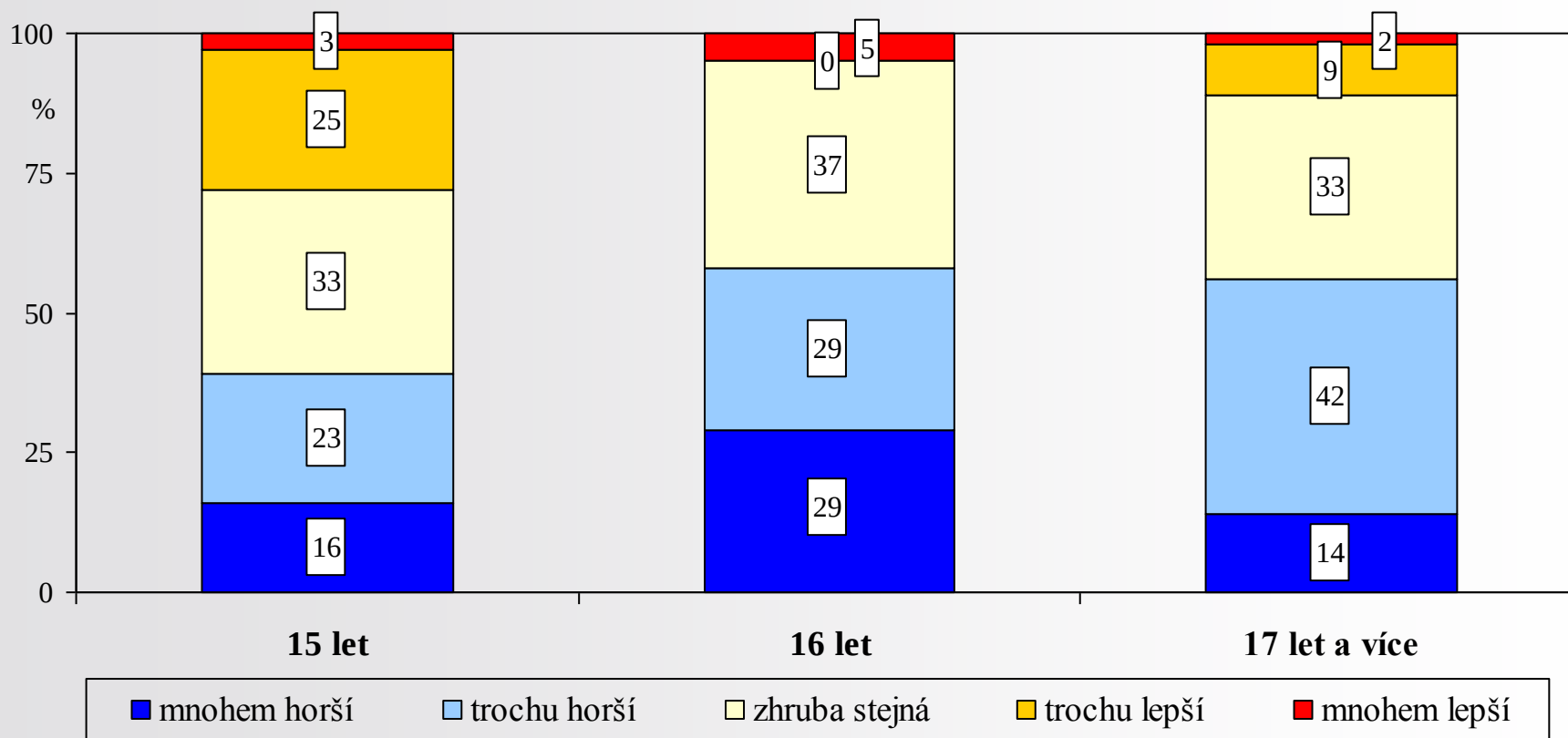
„Srovnáš-li svůj dojem z věznice s tím, co sis o věznicích myslel(a) před návštěvou, řekl(a) bys, že skutečnost je:“ (jen účastníci exkurze; podle pohlaví)

Žáci ve věku 15 let častěji než starší žáci uváděli, že situace ve věznicích je lepší, než původně čekali.

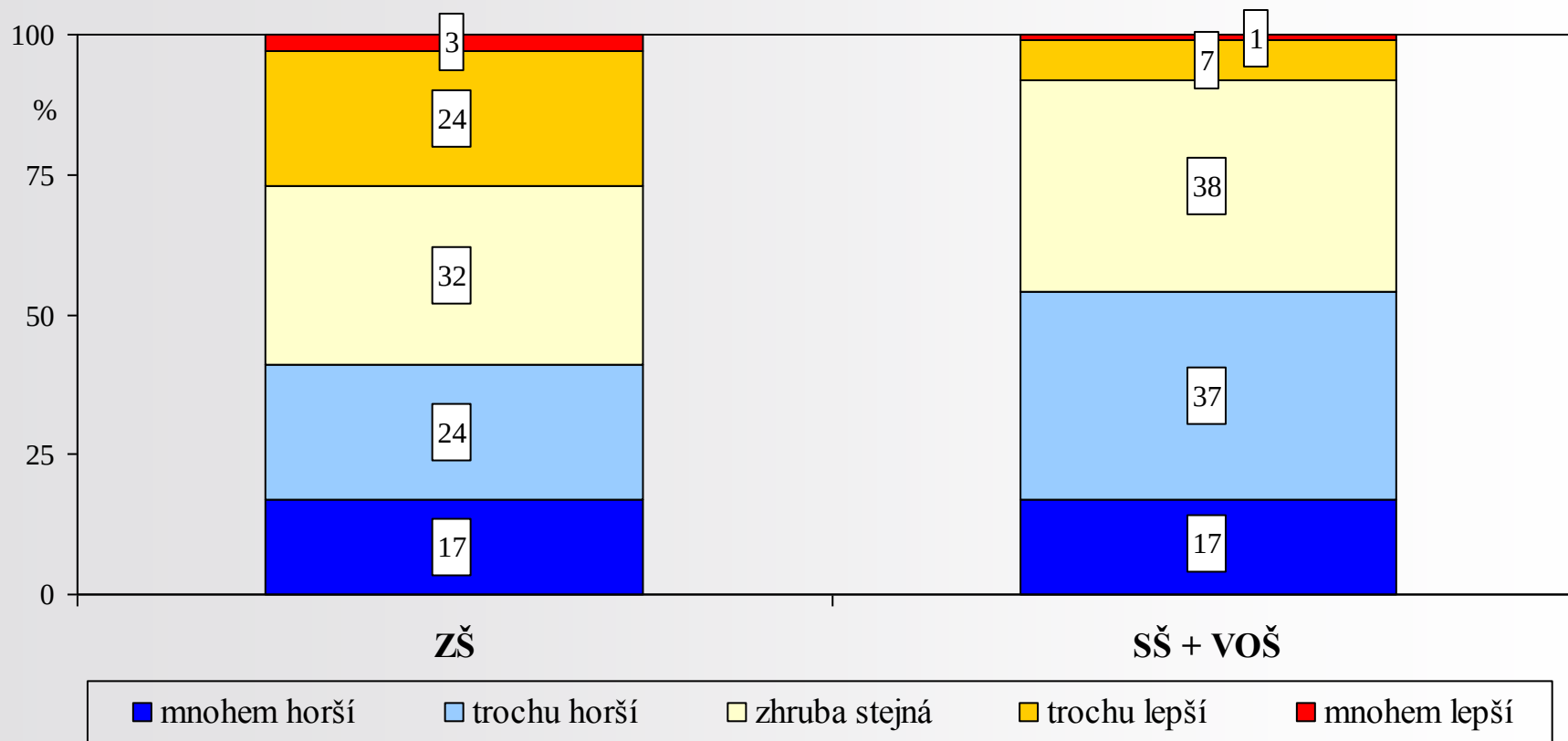
„Srovnáš-li svůj dojem z věznice s tím, co sis o věznicích myslel(a) před návštěvou, řekl(a) bys, že skutečnost je:“ (jen účastníci exkurze; podle věku)

Studenti středních škol byli častěji než žáci základních škol stavem věznic nepříjemně překvapeni.

„Srovnáš-li svůj dojem z věznice s tím, co sis o věznicích myslel(a) před návštěvou, řekl(a) bys, že skutečnost je:“ (jen účastníci; podle typu školy)

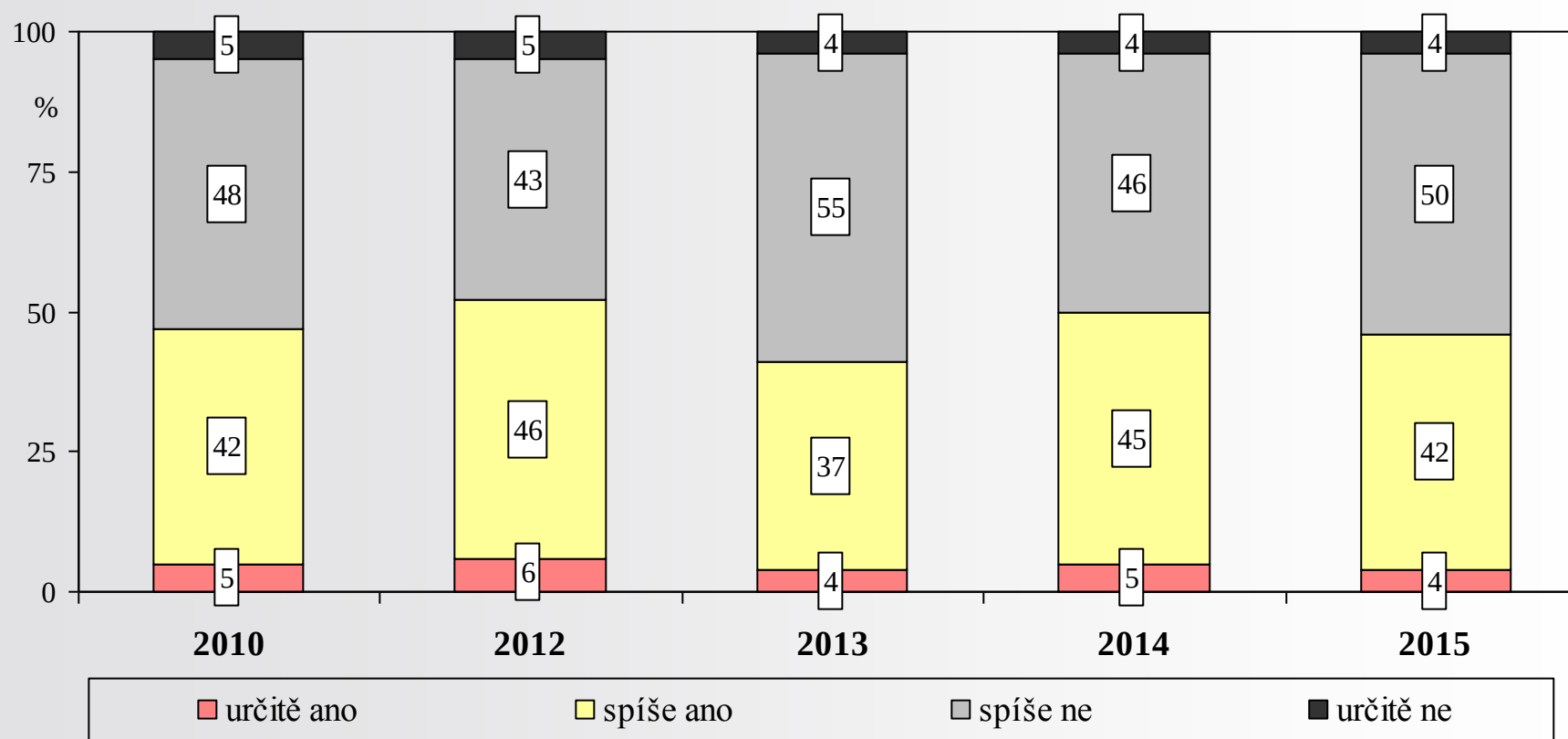
Názory na výkon trestů a péči o bývalé vězně

- V názoru na nápravu odsouzených pobýtem ve vězení se dotázaní rozdělují do dvou táborů, mírně však převažují ti, kteří se domnívají, že odsouzení se výkonem trestu nenapraví. Starší respondenti a studenti středních škol jsou v otázce nápravy odsouzených skeptičtější.
- Jednoznačná většina žáků a studentů (82 %) uvedla, že má smysl starat se o propuštěné vězně. Tento názor jasně převládá ve všech skupinách žáků a studentů.

Vede výkon trestu k nápravě odsouzených? Více než polovina respondentů si v letošním výzkumu myslí, že nevede.

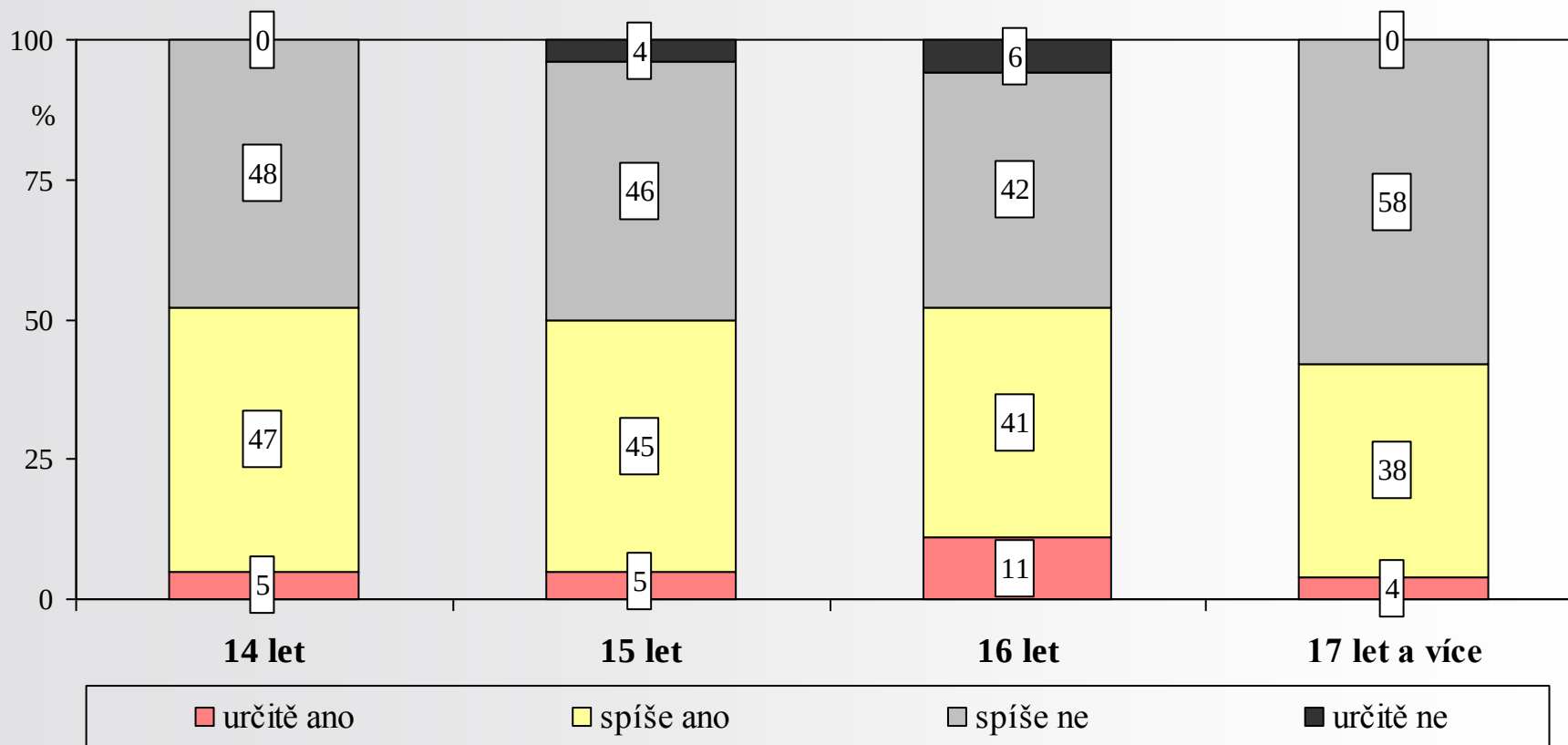
„Myslíš si, že výkon trestu ve vězení vede většinu odsouzených k nápravě?“

K nápravě odsouzených jsou nejvíce skeptičtí studenti ve věku 17 a více let.

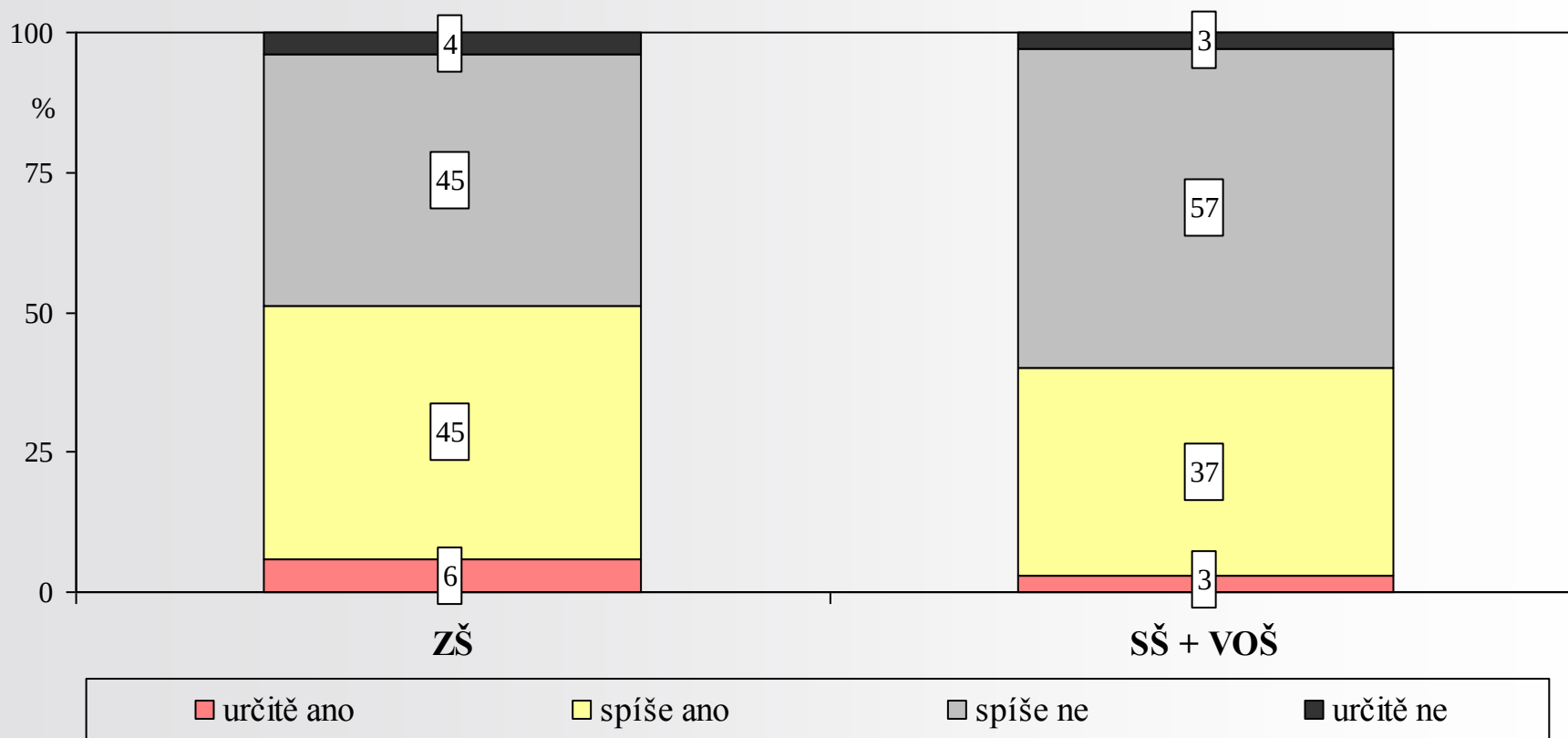
*„Myslíš si, že výkon trestu ve vězení vede většinu odsouzených k nápravě?“
(podle věku)*

Ve výchovný smysl vězení věří více žáci základních škol.

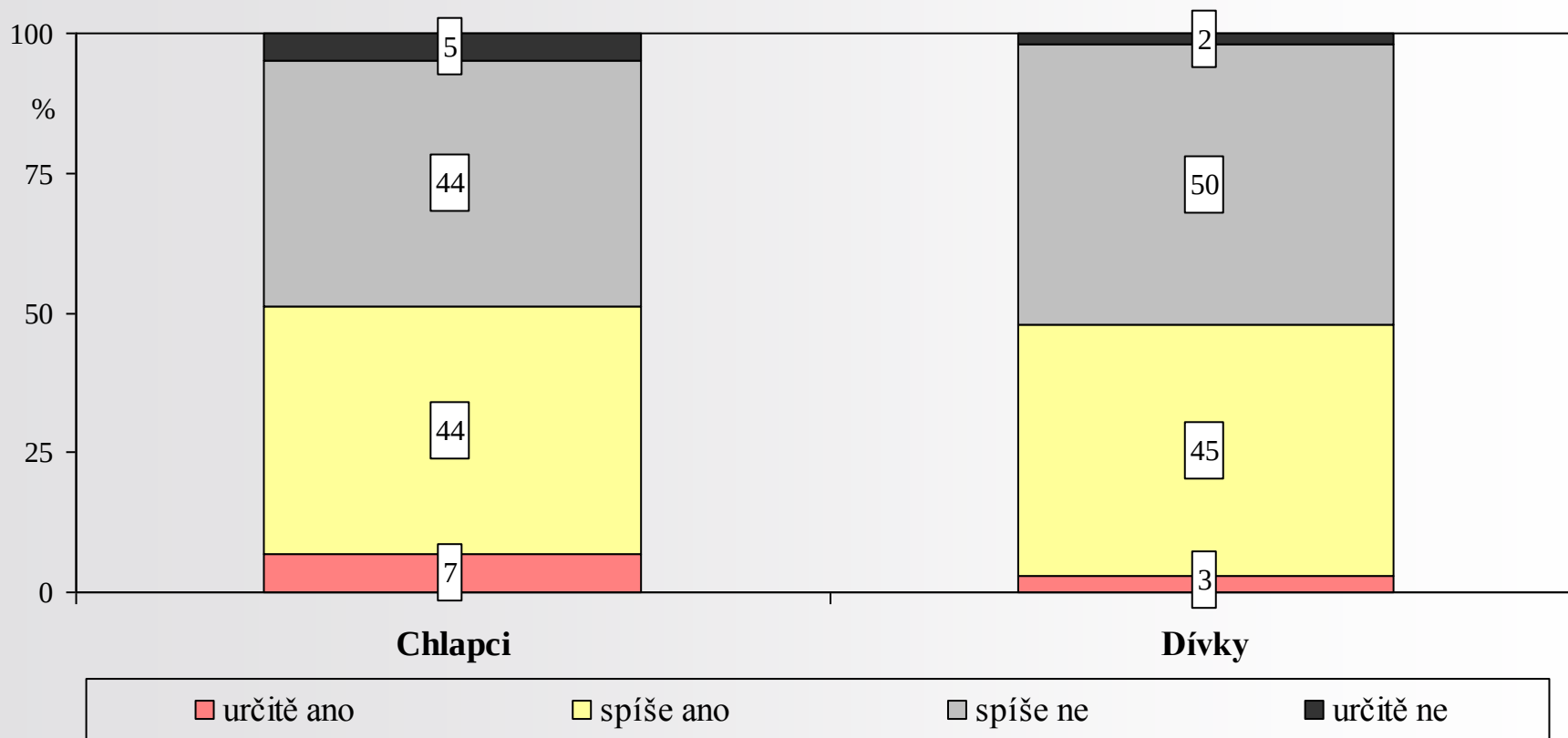
*„Myslíš si, že výkon trestu ve vězení vede většinu odsouzených k nápravě?“
(podle typu školy)*

V názoru na výchovný smysl vězení se chlapci a dívky příliš neliší.

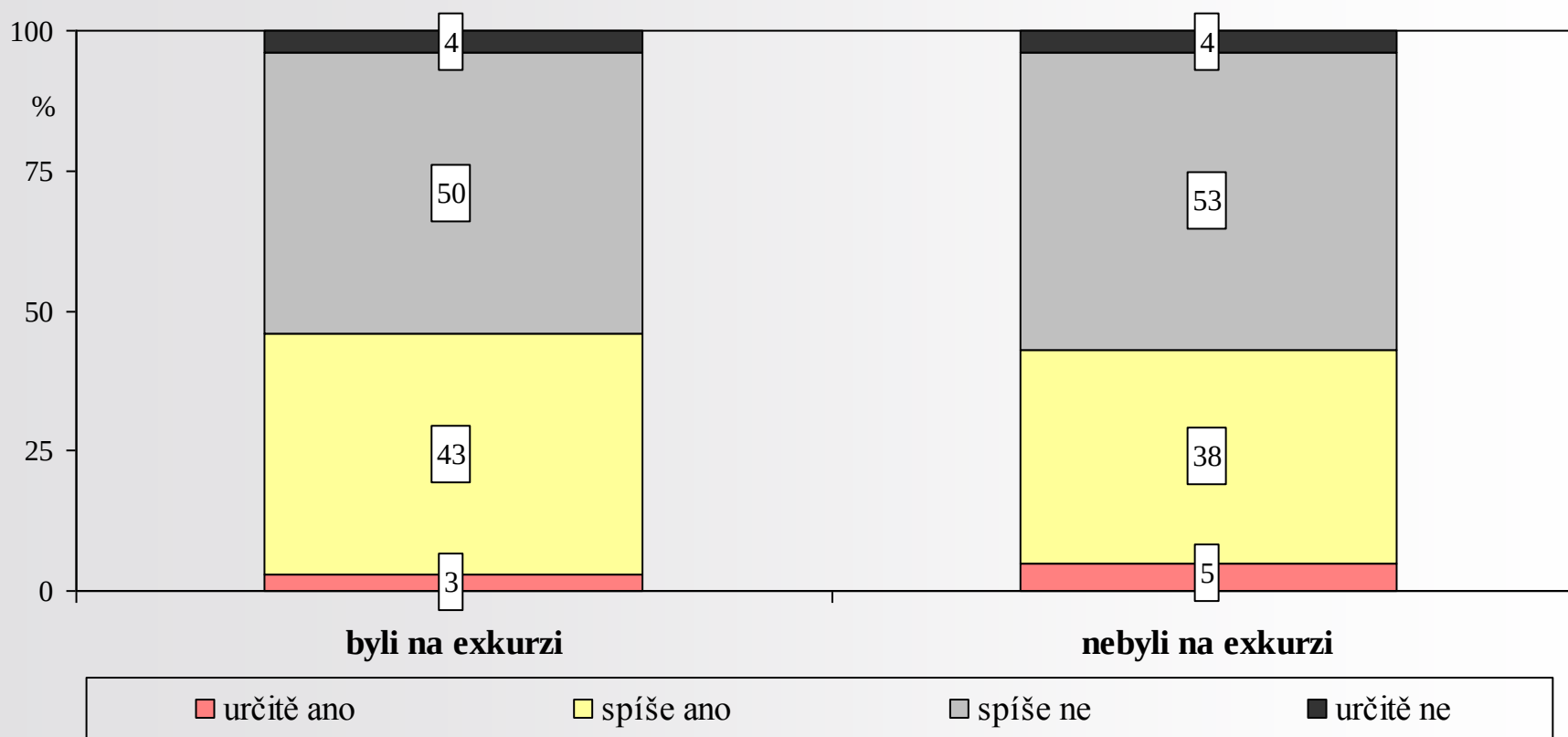
*„Myslíš si, že výkon trestu ve vězení vede většinu odsouzených k nápravě?“
(podle pohlaví)*

Rovněž mezi účastníky a těmi, kteří na exkurzi nebyli, nejsou významné rozdíly.

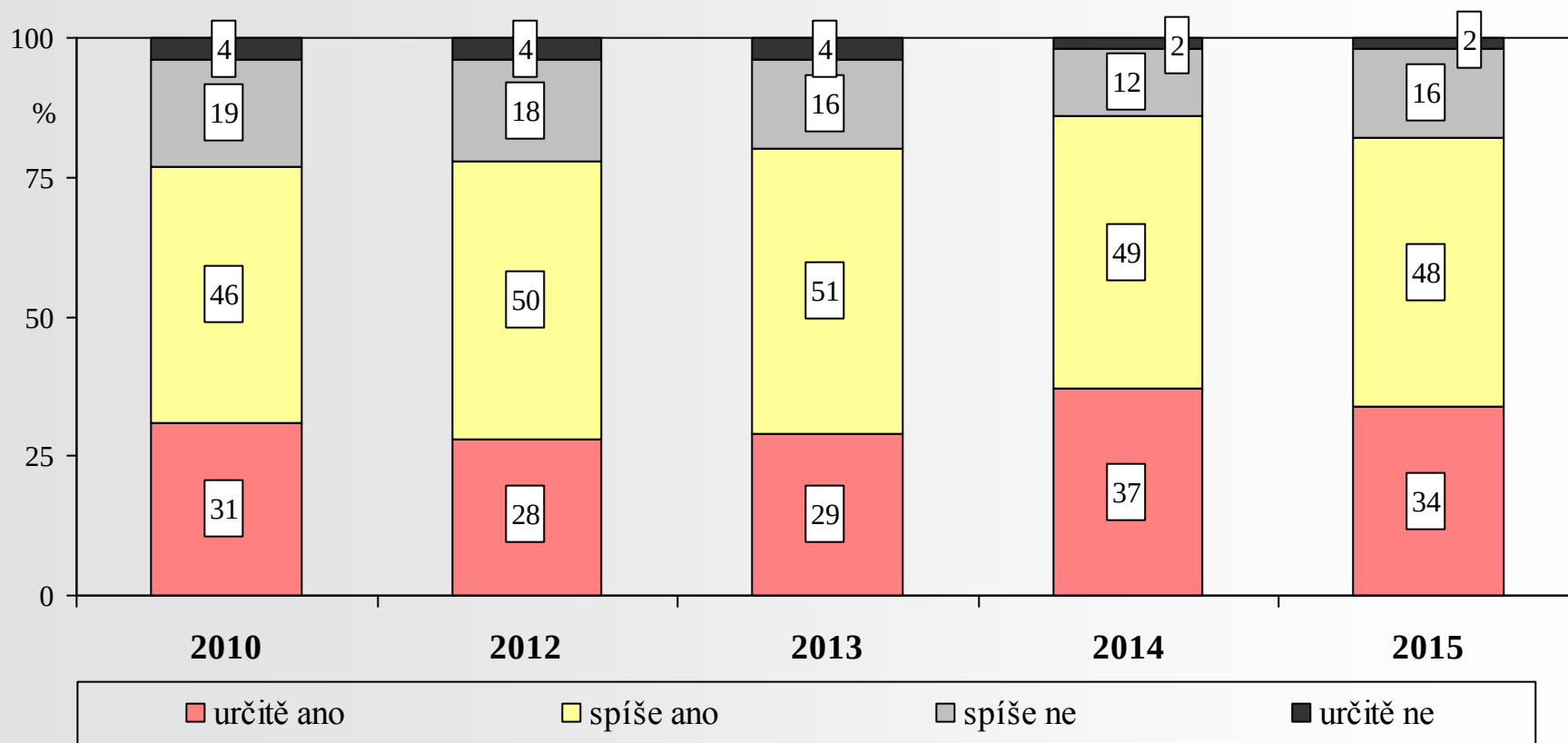
*„Myslíš si, že výkon trestu ve vězení vede většinu odsouzených k nápravě?“
(podle absolvování exkurze)*

Starat se o propuštěné vězně má smysl. Loňský nárůst se ovšem letos nepotvrdil.

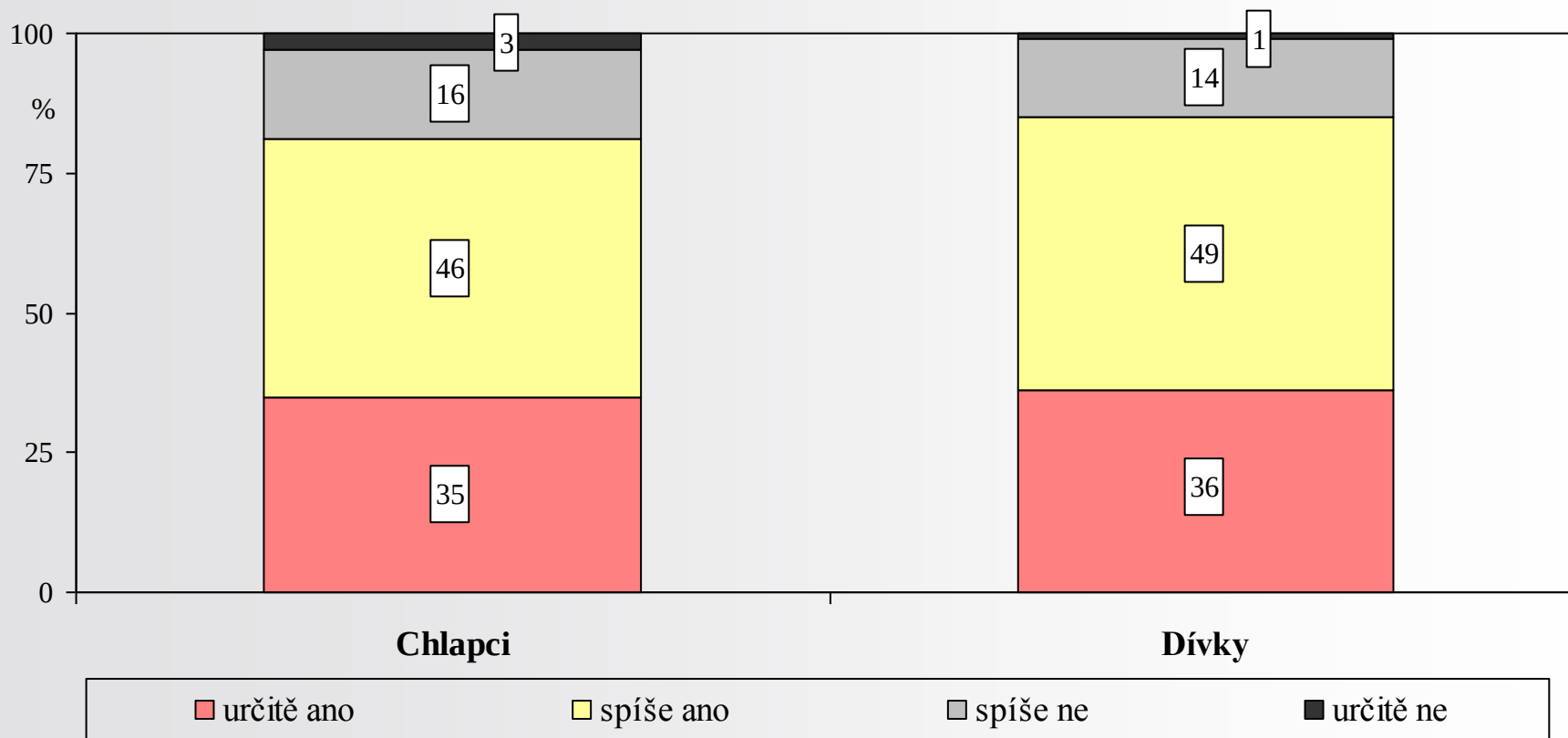
„Má podle tebe smysl se starat o propuštěné vězně?“

Následnou péči o vězně uznávají dívky i chlapci stejně.

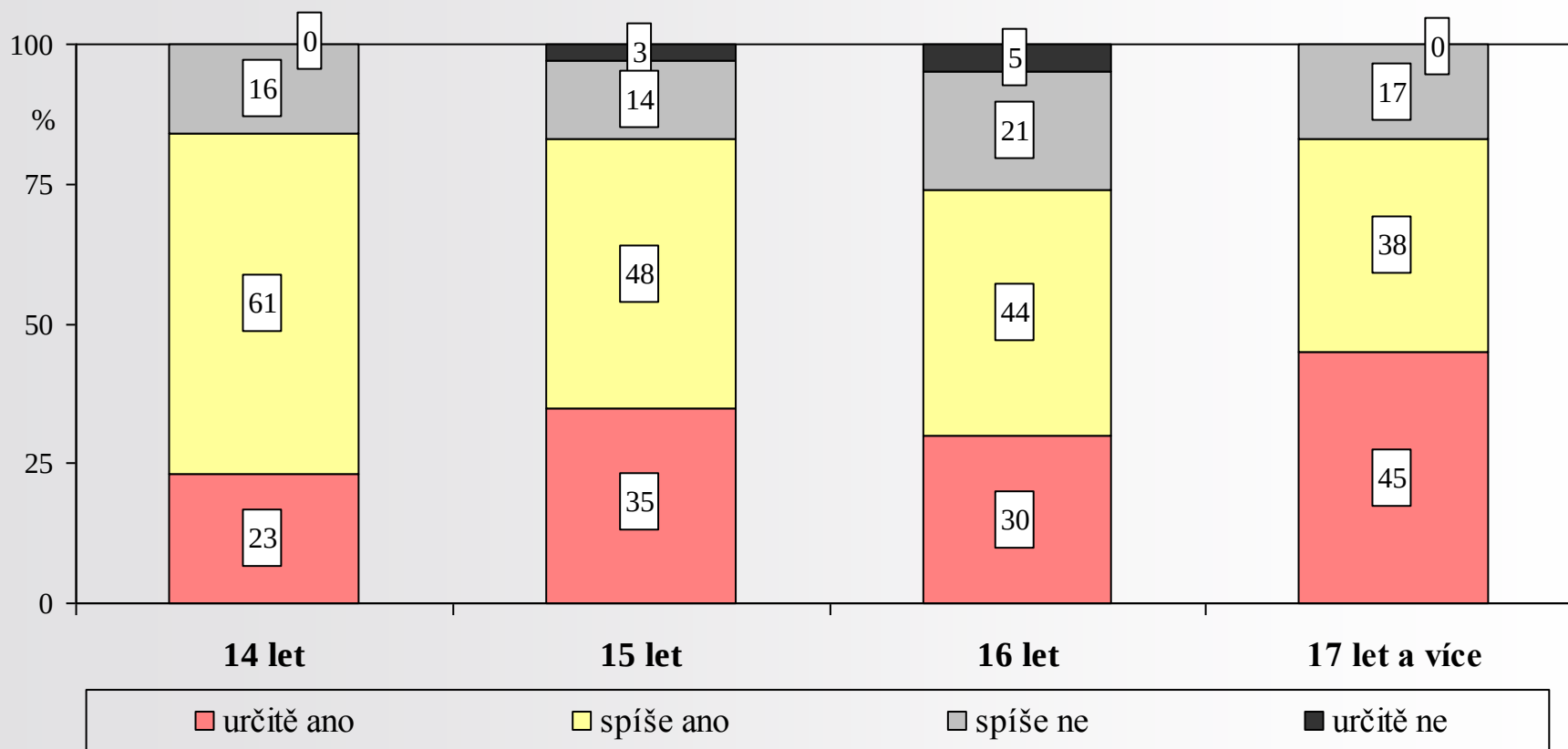
*„Má podle tebe smysl se starat o propuštěné vězně?“
(podle pohlaví)*

Smysl následné péče o vězně relativně nejméně často vnímají studenti ve věku 16 let.

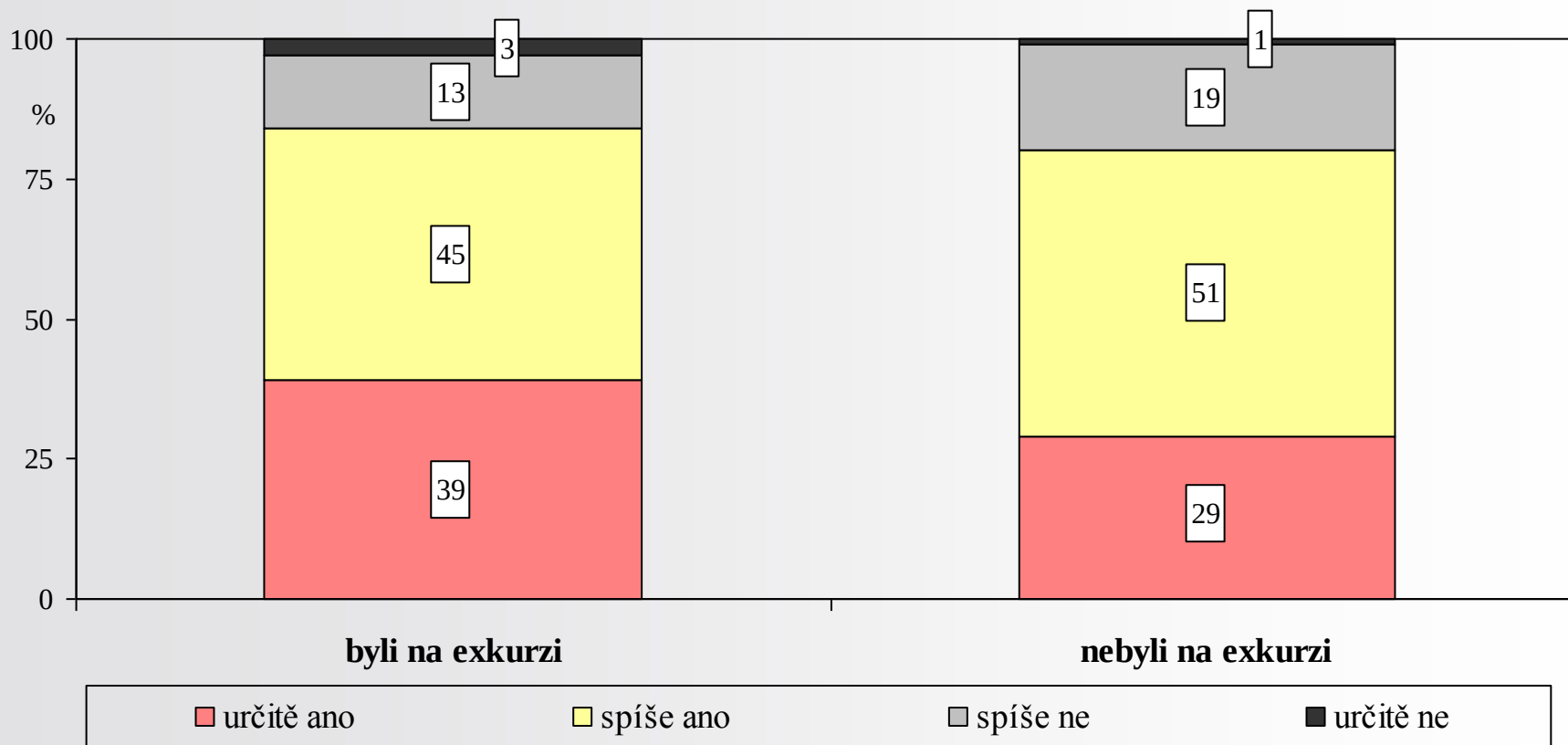
*„Má podle tebe smysl se starat o propuštěné vězně?“
(podle věku)*

Účastníci exkurze jsou poněkud silněji přesvědčeni, že má smysl starat se o propuštěné vězně.

*„Má podle tebe smysl se starat o propuštěné vězně?“
(podle absolvování exkurze)*

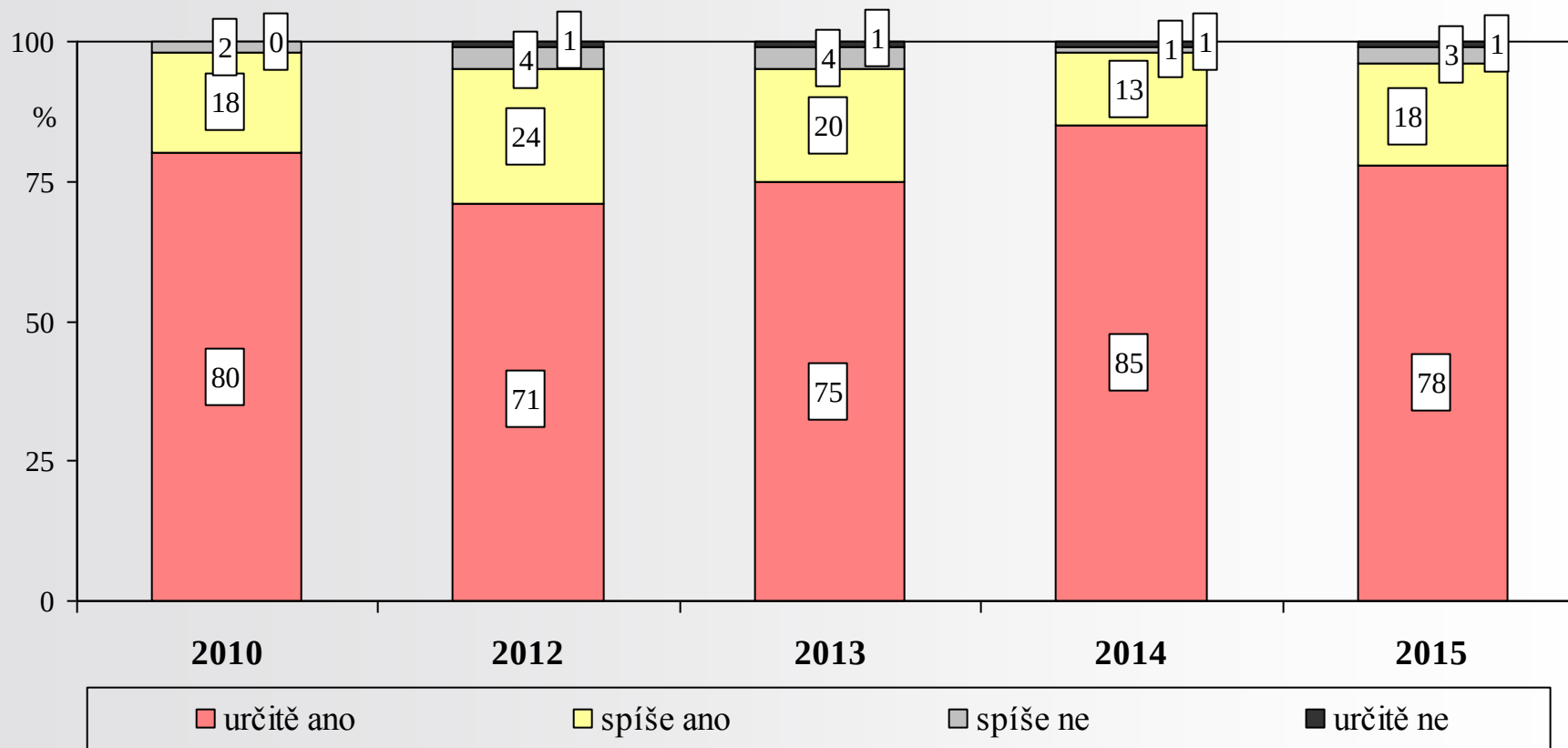
Beseda ve škole a zhodnocení akce

- **Beseda ve škole studenty a žáky jednoznačně zaujala.**
- **Návštěvu ve věznici a besedu by účastníci svým vrstevníkům jasně doporučili.**
- **Naprostá většina studentů a žáků přemýšlela o tom, že mladý člověk by měl dbát, aby se nedostal do střetu se zákonem.**
- **Většina respondentů (82 %) si myslí, že podobné akce mohou odradit mladého člověka od páchání trestné činnosti.**

Beseda studenty jednoznačně zaujala.

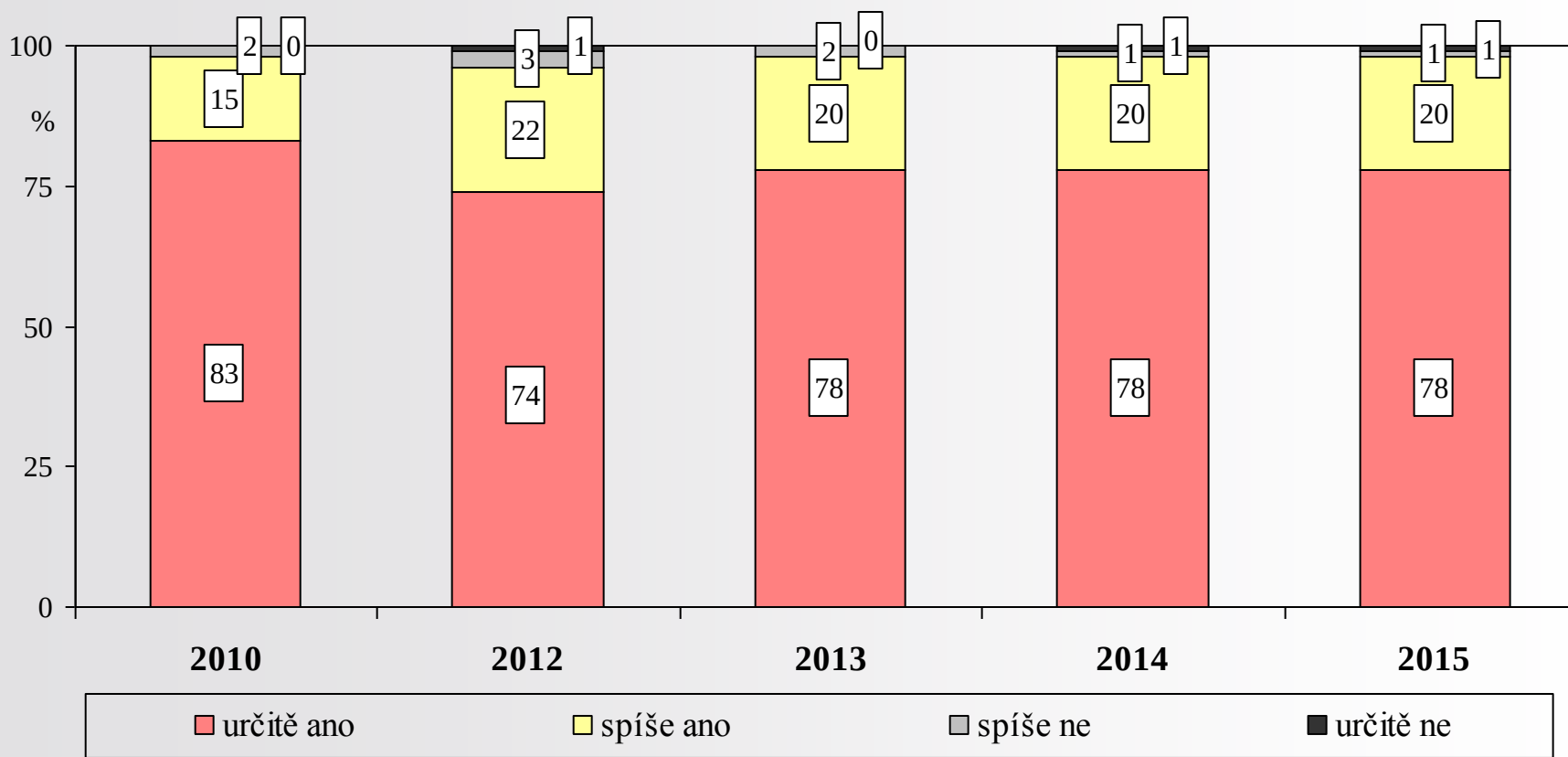
„Zaujala tě beseda ve škole?”

Studenti by návštěvu věznice a besedu svým vrstevníkům jasnou většinou doporučili.

„Doporučil(a) bys návštěvu ve věznici a besedu ve škole o této problematice ostatním žákům a studentům tvého věku na jiných školách?“

Téměř všichni přemýšleli o tom, že mladý člověk by měl dbát, aby se nedostal do rozporu se zákonem.

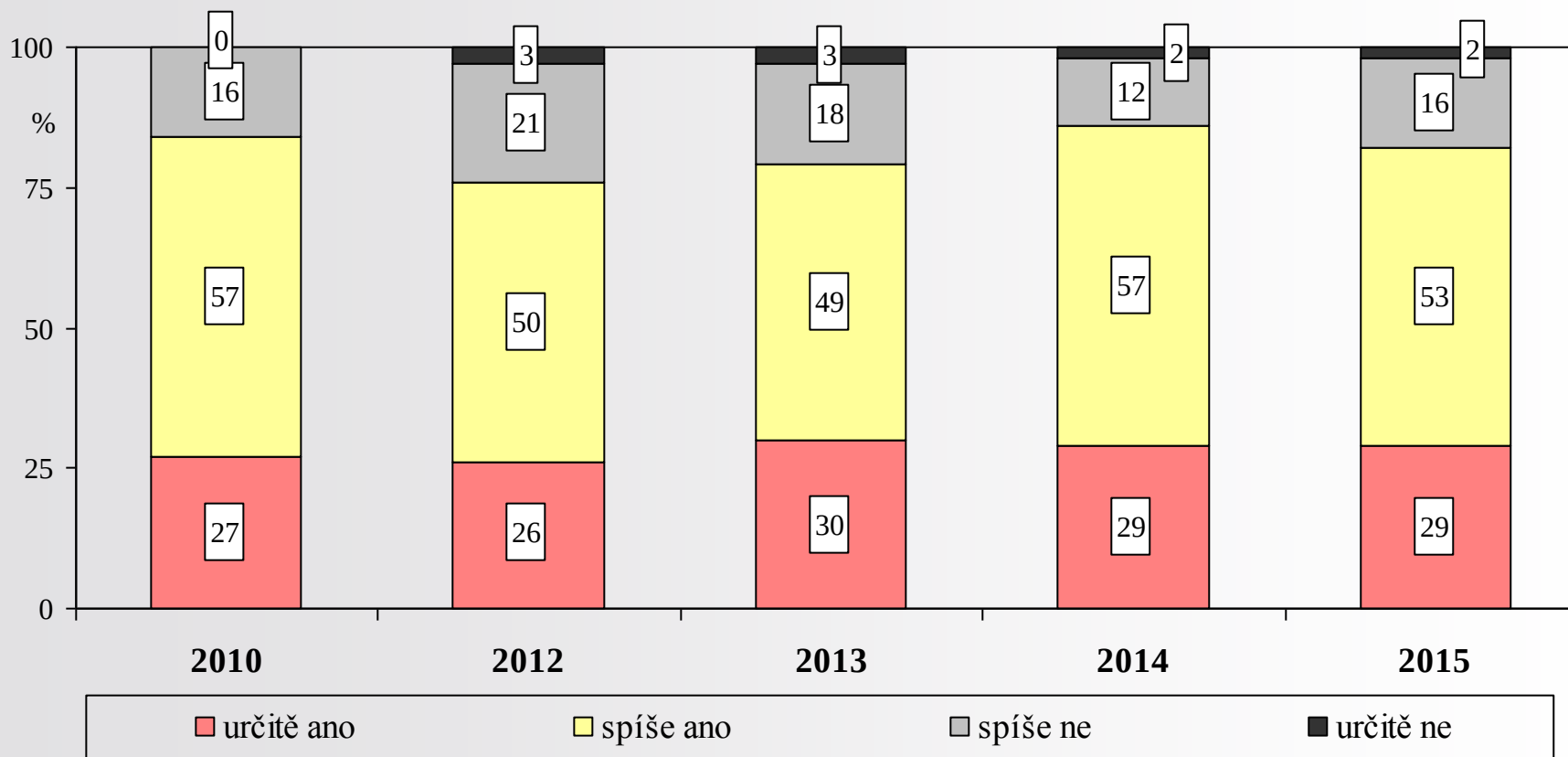
„Přemýšlel(a) jsi o tom, že mladý člověk ve tvém věku by měl velice dbát, aby se nedostal na scestí a do rozporu se zákonem?“

Většina žáků a studentů si myslí, že výchovné akce mohou odradit mladé lidi od páčání trestné činnosti.

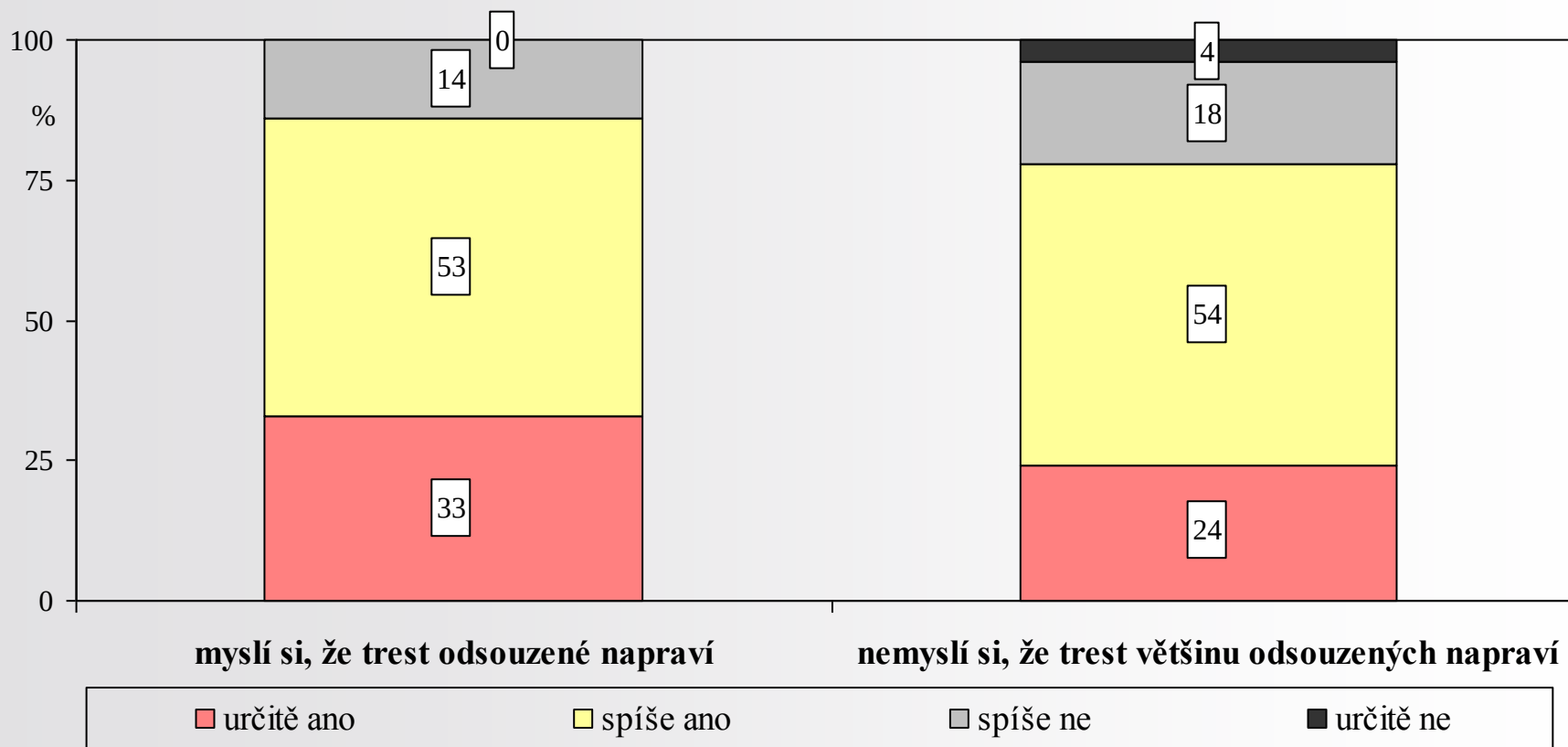
„Může podle tvého soudu návštěva ve věznici a beseda s vězni odradit mladého člověka od páčání trestné činnosti?“

Skeptičtější jsou ti, kteří nevěří v převýchovu vězňů.

„Může podle tvého soudu návštěva ve věznici a beseda s vězni odradit mladého člověka od páchaní trestné činnosti?“ (podle názoru na výchovný smysl trestu)

Nejdůležitější poznatky z besedy

*„Jaký poznatek z besedy byl pro tebe nejdůležitější?“
(volná otázka)*

- Beseda ve škole žáky a studenty velmi zaujala, především osobní zkušeností s člověkem, který byl ve vězení, resp. závislý na drogách (*„příběh, čím vším si prošel a co všechno zkusil“*, *„vyprávění osobního příběhu“*). Takto bezprostřední zážitek je pro část respondentů silnější než exkurze.
- Více než pětina respondentů na tuto otázku neodpověděla.

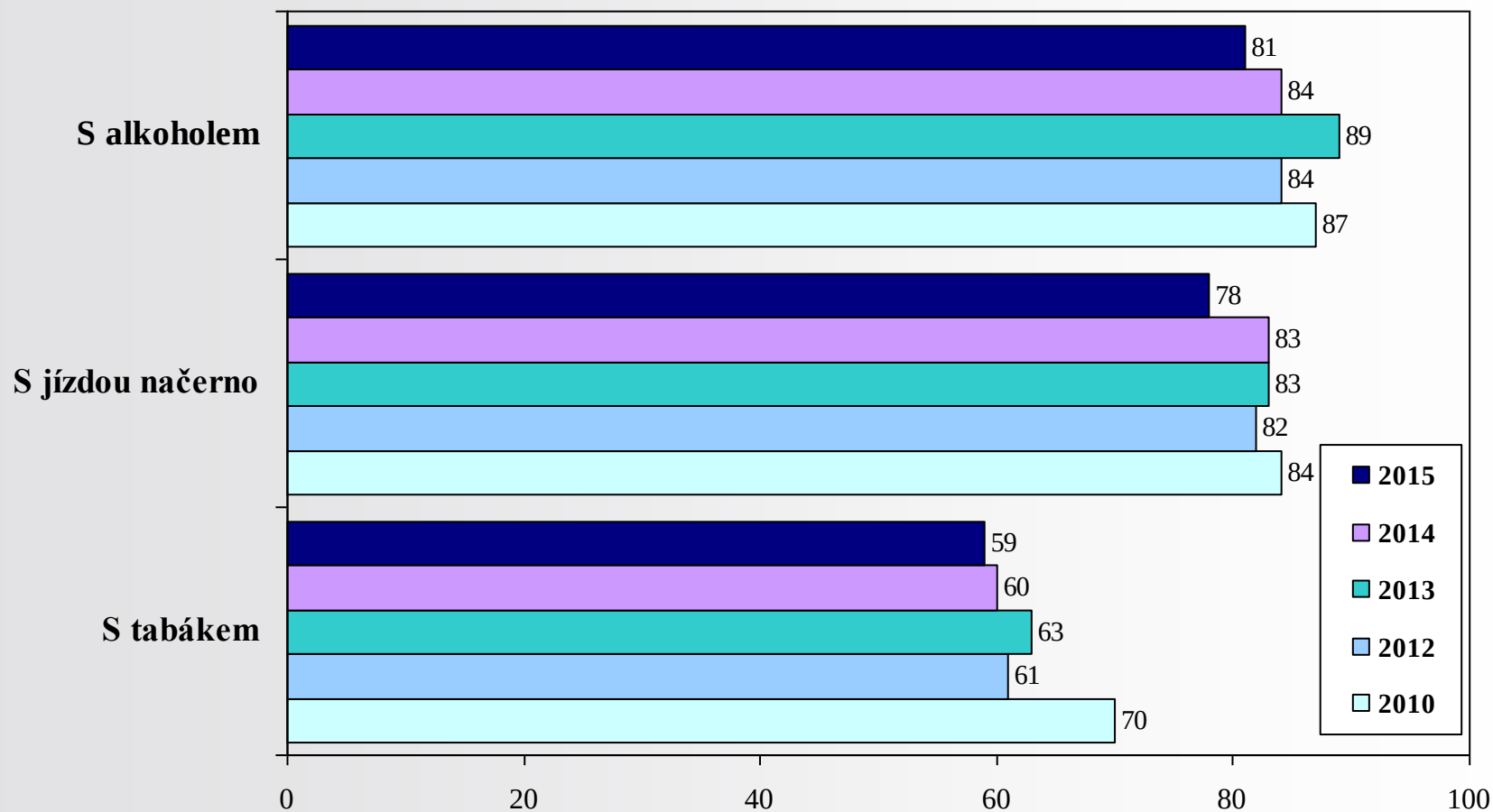
Osobní zkušenosti žáků a studentů

- Jasná většina (81 %) 14-17letých má zkušenost s alkoholem, mírně nižší podíl s jízdou načerno (78 %). Tři pětiny (59 %) mají zkušenost s kouřením.
- Mezi chlapci je častější vandalství, krádeže, řízení auta, sprejerství, kouření marihuany.
- Se šikanou se setkala 63 % žáků a studentů v roli svědků, čtvrtina (27 %) byla obětí a desetina (13 %) sama šikanu prováděla.
- Rozdíl v otázce šikany mezi chlapci a dívkami spočívá v tom, že chlapci jsou častěji viníky. Z hlediska věku jsou obětí šikany častěji mladší žáci.

Nejčastější zkušenosti: alkohol, jízda na černo a tabák.

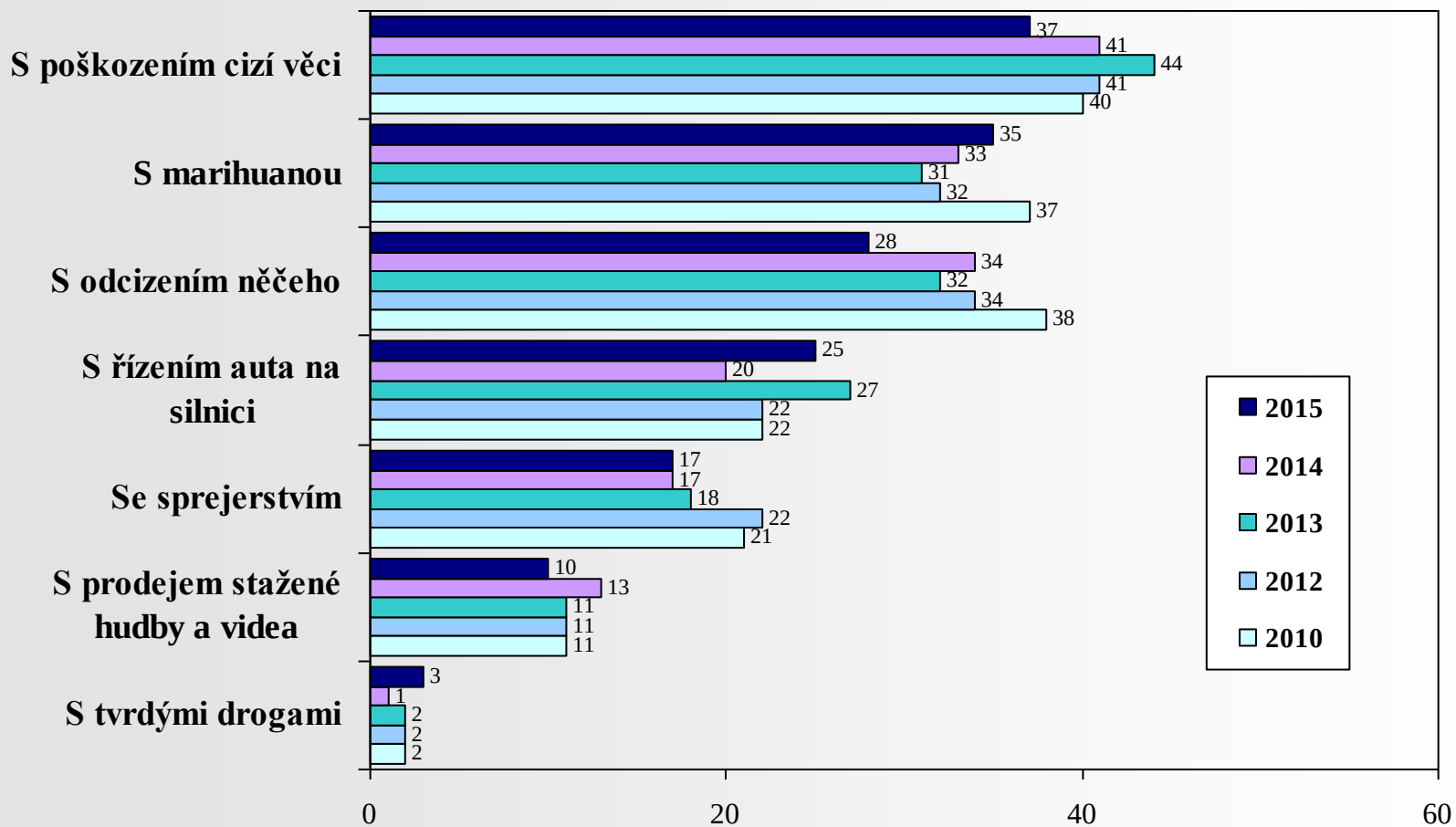
„Výzkum je anonymní, a tak nám, prosím, na závěr dotazníku pravdivě řekni, zda jsi někdy zkusil, máš osobní zkušenost:“ (souhlas v %)

Méně časté zkušenosti: poškození cizí věci, marihuana, krádež a řízení auta na silnici.

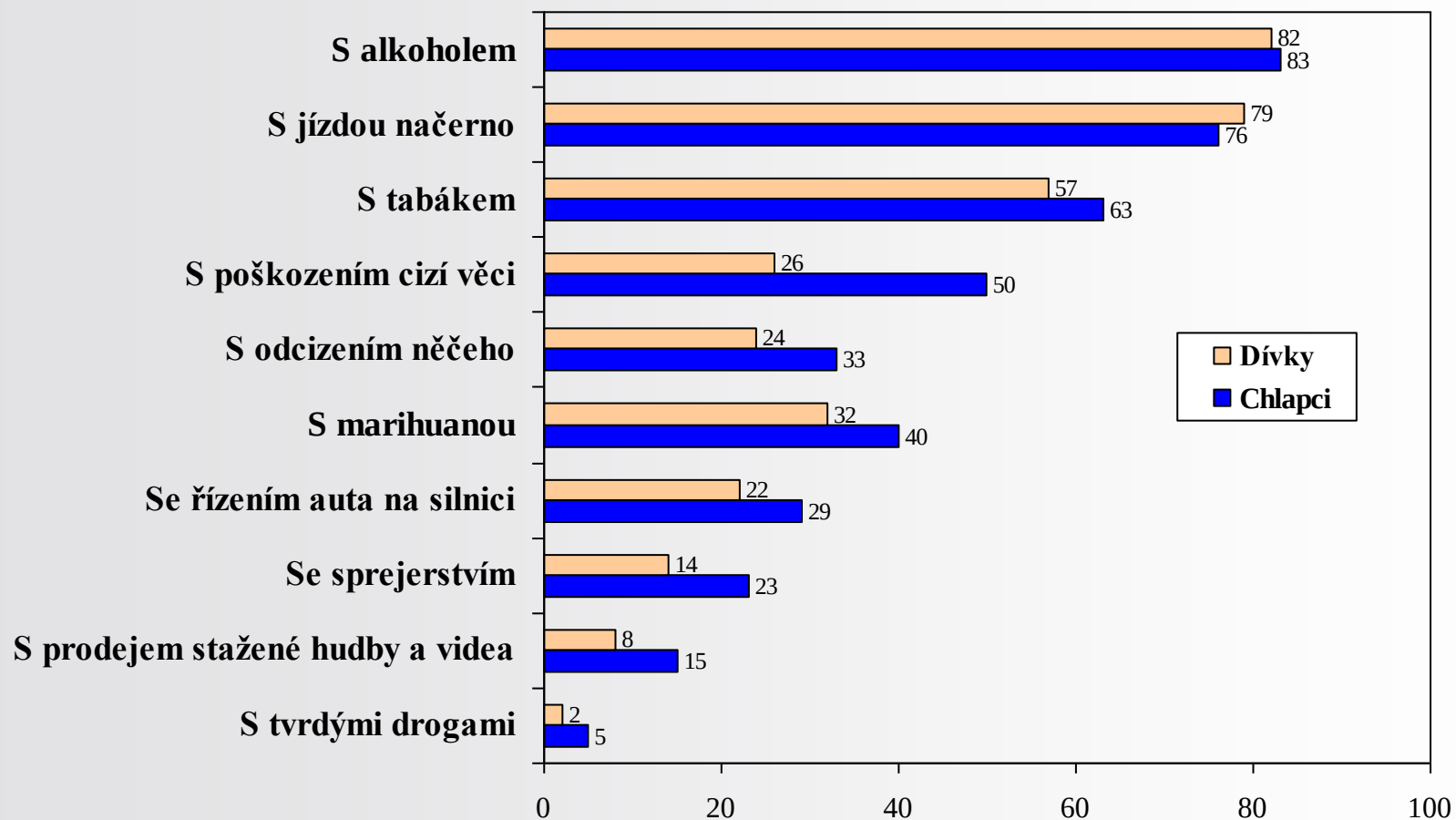
„Výzkum je anonymní, a tak nám, prosím, na závěr dotazníku pravdivě řekni, zda jsi někdy zkusil, máš osobní zkušenost:“ (souhlas v %)

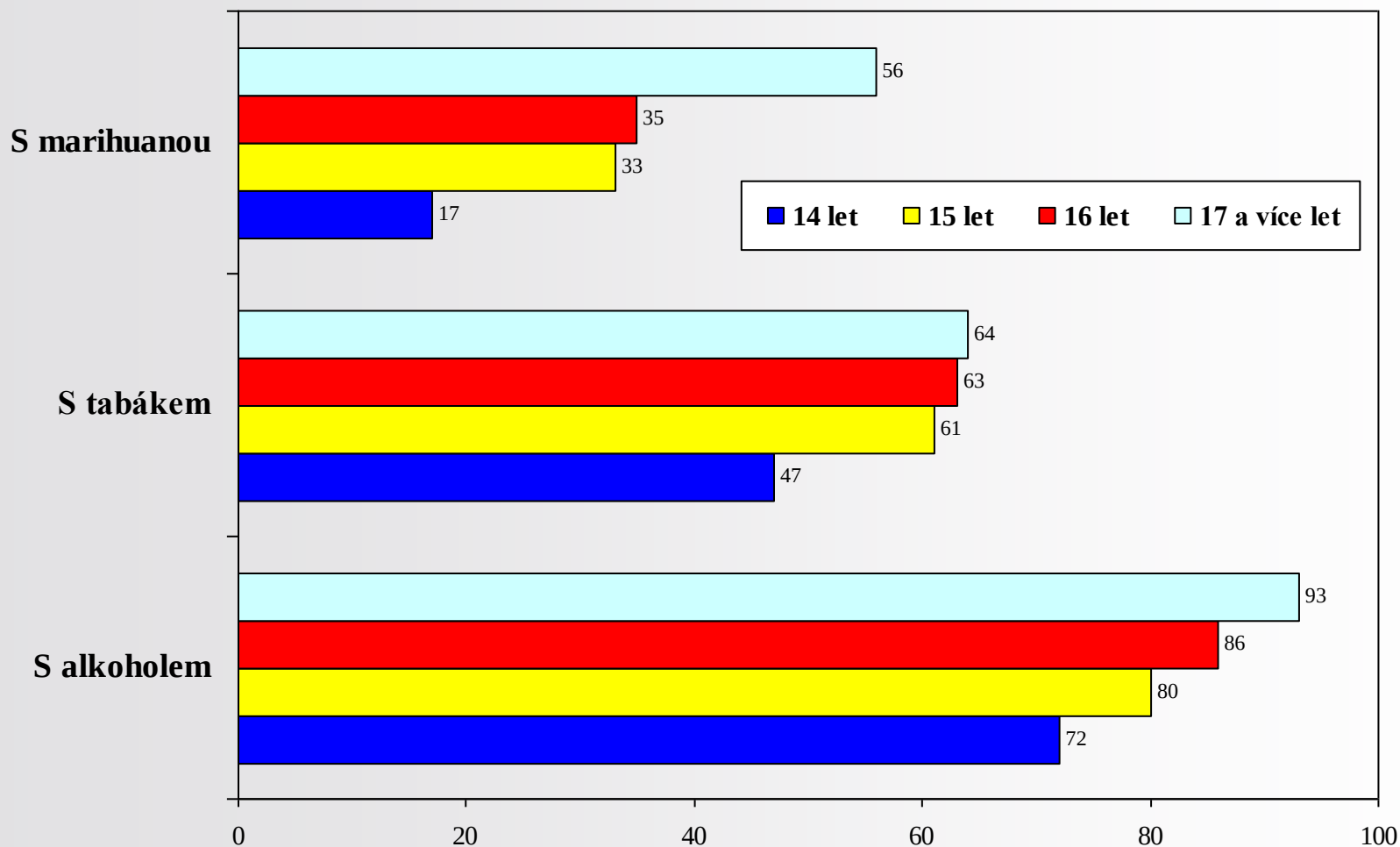
Mezi chlapci je častější vandalství, krádeže, řízení auta, sprejerství, kouření marihuany. Chlapci a dívky mají stejné zkušenosti s alkoholem a jízdou načerno.

„Výzkum je anonymní, a tak nám, prosím, na závěr dotazníku pravdivě řekni, zda jsi někdy zkusil, máš osobní zkušenost:“ (souhlas v % podle pohlaví)

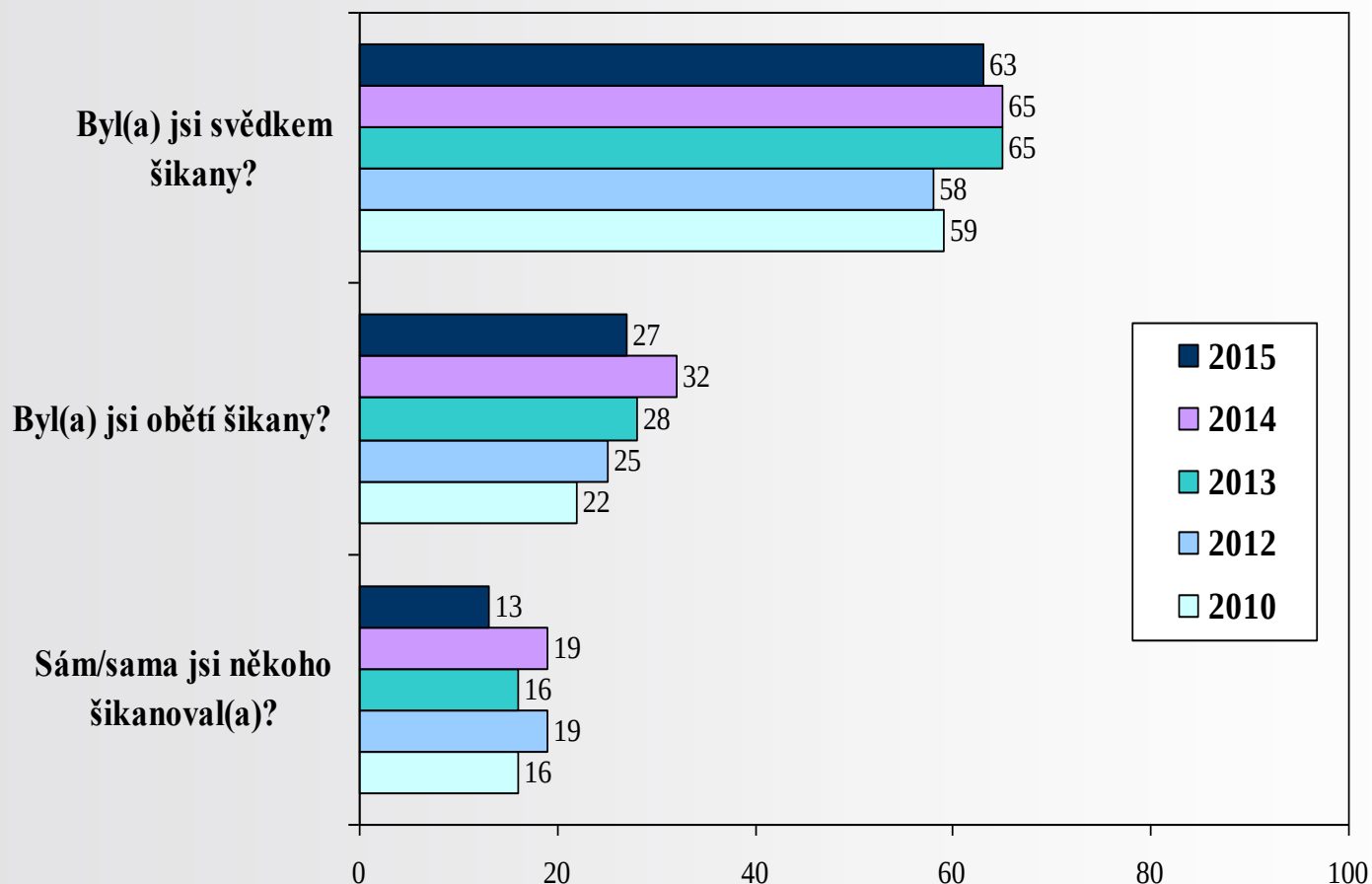
Studenti starší 17 let mají častější zkušenosti s marihuanou a alkoholem. Mezi čtrnáctiletými je méně zkušeností s kouřením.
„Výzkum je anonymní, a tak nám, prosím, na závěr dotazníku pravdivě řekni, zda jsi někdy zkusil, máš osobní zkušenost:“ (souhlas v % podle věku)

Většina studentů a žáků (63 %) byla svědkem šikany, čtvrtina obětí a zhruba desetina sama šikanovala.

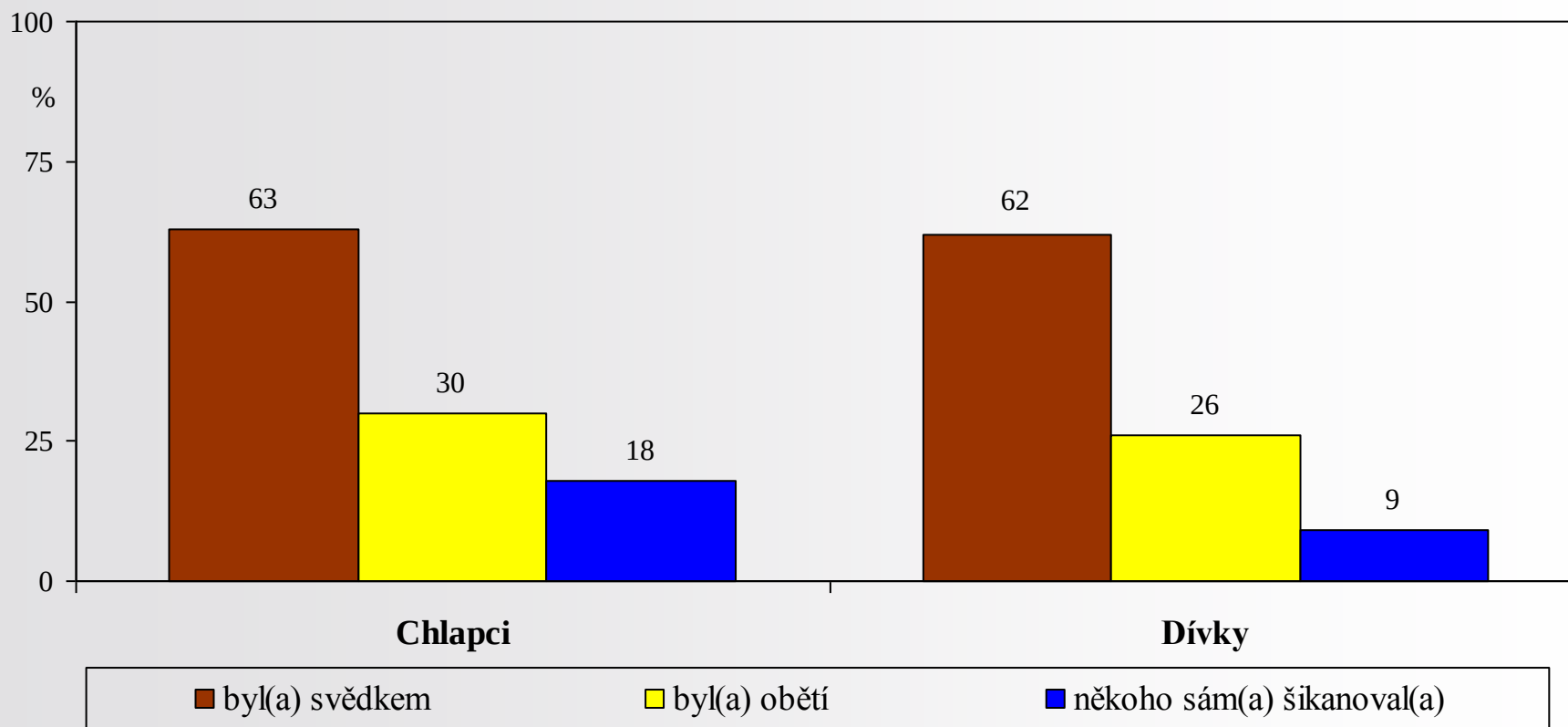
"Do jaké míry ses setkal(a) se šikanou?" (podíl „ano“)

Chlapci i dívky jsou podle aktuálního průzkumu stejně často svědky i obětí šikany. Chlapci jsou poněkud častěji viníky.

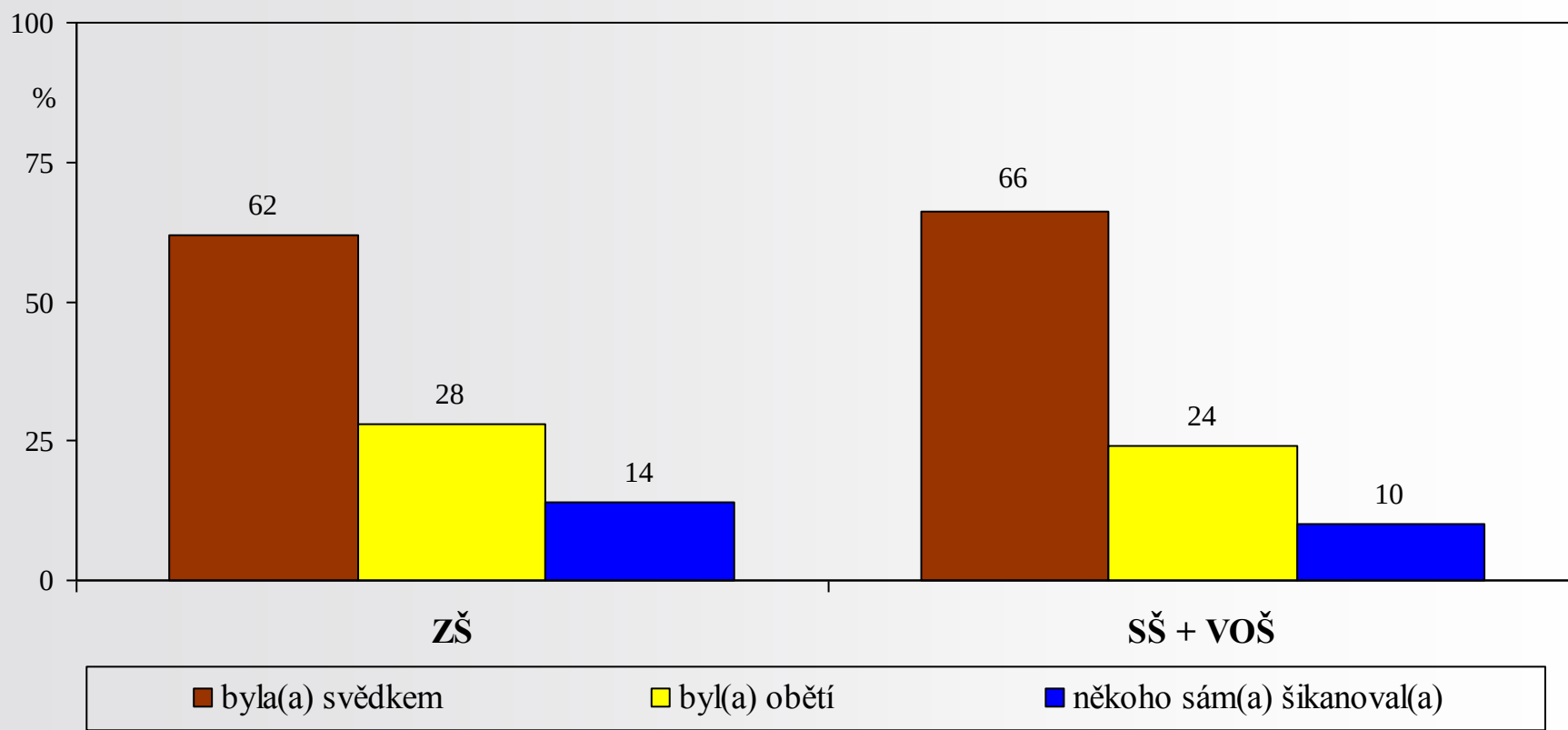
*„Do jaké míry ses setkal(a) se šikanou?“
(podle pohlaví)*

Problém šikany není významně ovlivněn typem školy.

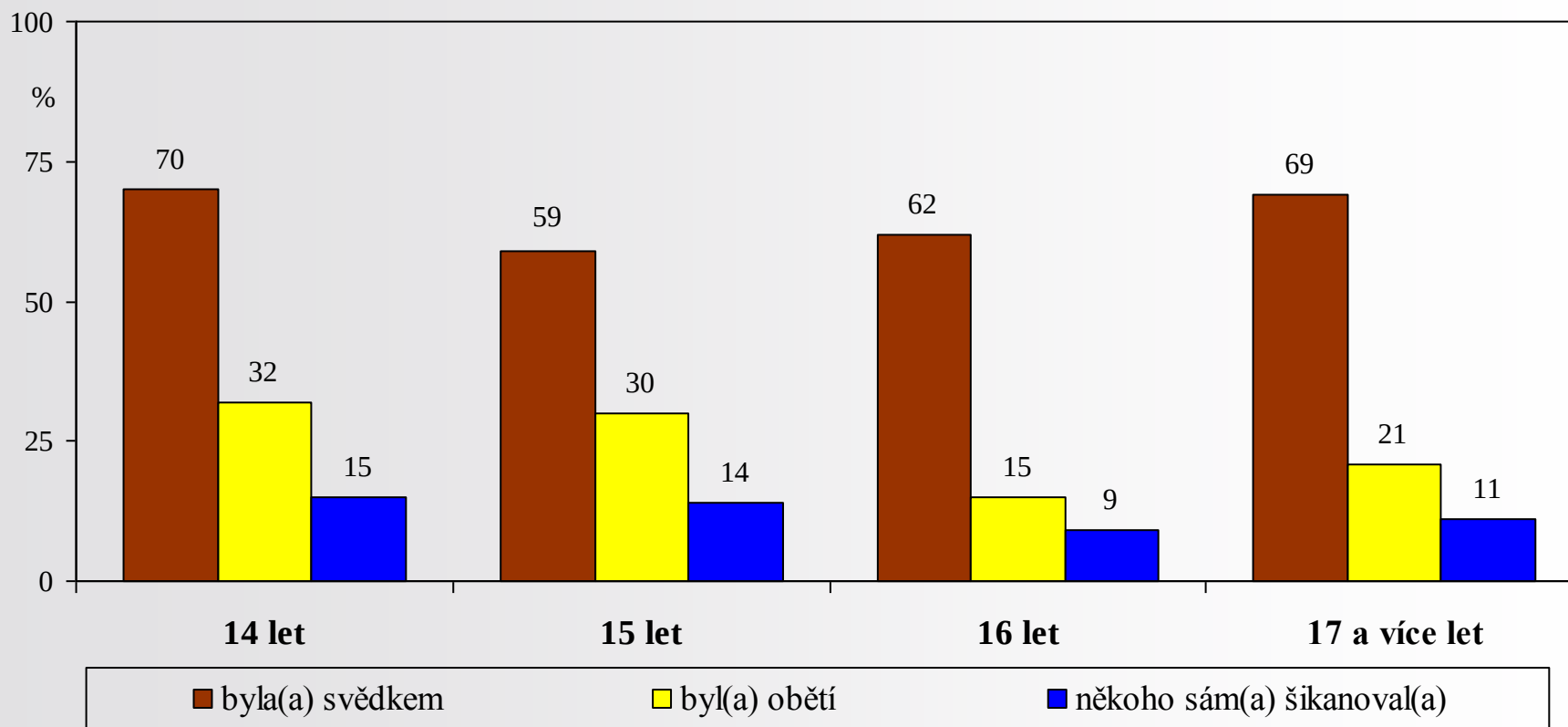
*„Do jaké míry ses setkal(a) se šikanou?“
(podle typu školy)*

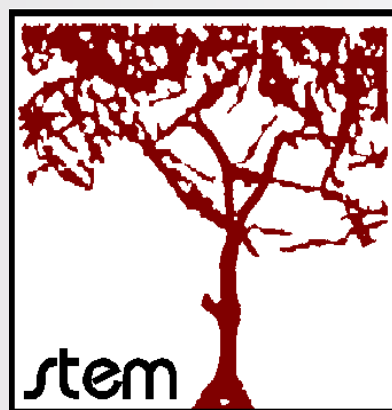

Oběti šikany jsou častěji mladší žáci.

*„Do jaké míry ses setkal(a) se šikanou?“
(podle věku)*

Přejeme mnoho úspěchů
a děkujeme za pozornost.